

ОШ „Михаило Младеновић Сеља”, Дудовица

ОСНОВНА ШКОЛА
ДУДОВИЦА
1851

**ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА II РАЗРЕД
ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА
за период од 2022-2026. године
са почетком примене од школске 2022/23.**

Одељењско веће II разреда

СВРХА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ЗА II РАЗРЕД

- Квалитетно образовање и васпитање, које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информатичке писмености неопходне за живот у савременом и сложеном друштву.
- Развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученике да успешно задовољава сопствене потребе и интересе. Развија сопствену личност и потенцијал, поштује друге особе и њихов идентитет, потребе и интересе, уз активно и одговорно учешће у економском, друштвеном и културном животу и допринос демократском, економском и културном развоју друштва.

ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ЗА II РАЗРЕД

- обезбеђивање добробити и подршка celовитом развоју ученика;
- обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за celовити развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
- свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
- развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
- развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
- континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;
- развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;
- пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- развијање кључних компетенција за целоживотно учење, развијање међупредметних компетенција за потребе савремене науке и технологије;
- развој свести о себи, развој стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;
- оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;
- развијање позитивних људских вредности;
- развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;

- развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, развој толеранције и уважавање различитости;
- развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
- повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;
- повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.

ФОНД ЧАСОВА ПО НАСТАВНИМ ПРЕДМЕТИМА У ДРУГОМ РАЗРЕДУ

Ред. број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	Нед.	Год.
1.	Редовна настава	22-24	792-864
3.	Допунска настава	1	36
4.	Настава у природи	7 – 10 дана годишње	
Ред. број	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	Нед.	Год.
1.	Српски језик	5	180
2.	Енглески језик	2	72
3.	Математика	5	180
4.	Свет око нас	2	72
5.	Ликовна култура	2	72
6.	Музичка култура	1	36
7.	Физичко и здравствено васпитање	3	108
8.	Дигитални свет	1	36
Ред. број	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ		
1.	Верска настава	1	36
2.	Грађанско васпитање	1	36
Г. ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА			
1.	Час одељењског старешине	1	36
2.	Ваннаставне активности	1-2	36-72
3.	Екскурзија	1-3 дана г.	

СРПСКИ ЈЕЗИК

Назив предмета	СРПСКИ ЈЕЗИК
Циљ	Циљ наставе и учења Српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности
Разред	други
Годишњи фонд часова	180 часова

Напомена: Део школског програма овог наставног предмета који се односи на инклузивно образовање биће у анексу *Школског програма*, уколико постоји потреба за овом врстом подршке.

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА Комуникативне функције	САДРЖАЈИ
-разликује књижевне врсте: песму, причу, басну, бајку, драмски текст; – одреди главни догађај, време и место дешавања у прочитаном тексту; – одреди редослед догађаја у тексту; – уочи главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине; – разликује стих и строфу; – уочи стихове који се римују; – објасни значење пословице и поуке коју уочава у басни; – наведе једноставне примере поређења из текстова и свакодневног живота; – чита текст поштујући интонацију реченице/стиха;	КЊИЖЕВНОСТ	ШКОЛСКА ЛЕКТИРА Поезија Народна песма: Да вам певам што истина није/Мишја моба Народна песма: Мајка Јова у ружи родила/Санак иде низ улицу Јован Јовановић Змај: Пролетница/Хвала Војислав Илић: Први снег Бранко Ћопић: Огласи „Шумских новина“ (одломци), Болесник на три спрата Душан Радовић: Лепо је све што је мало, Мама Драган Лукић: Школа, Равнотежа Мирослав Антић: Тајна Душко Трифуновић: Два јарца Григор Витез: Дохвати ми, тата, мјесец Александар Сергејевич Пушкин: Бајка о рибару и рибици (читање у наставцима) Проза Народна прича: Свети Сава, отац и син/Свети Сава и отац и мати са малим дететом Народна прича: Седам прUTOва Народна басна: Бик и зец/Коњ и магарац Доситеј Обрадовић: Пас и његова сенка/Коњ и магаре

– изражајно рецитује песму; – изводи драмске текстове; – износи своје мишљење о тексту; – разликује глас и слог и препозна самогласнике и сугласнике; – разликује врсте речи у типичним случајевима; – одређује основне граматичке категорије именица и глагола; – разликује реченице по облику и значењу; – поштује и примењује основна правописна правила; – влада основном техником читања и писања латиничког текста; – пронађе експлицитно исказане информације у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном); – користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, описивање; – правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у краћу целину; – учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника; – разликује основне делове текста (наслов, пасус, име аутора, садржај); – изражајно чита ћирилички текст.		Десанка Максимовић: Бајка о лабуду Гроздана Олујић: Шаренорепа Градимири Стојковић: Деда Милоје Мирјана Стефановић: Златне рибице не праве штету Ђани Родари: Кад дедица не зна да прича приче Су Ју Ђин: Свитац тражи пријатеља Феликс Салтен: Бамби (одломак по избору) Драмски текстови Александар Поповић: Два писма Ана Миловановић: Слатка математика Гвидо Тартаља: Оцене Тоде Николетић: Шума живот значи Популарни и информативни текстови Избор из илустрованих енциклопедија и часописа за децу о значајним личностима српског језика, књижевности и културе (Доситеј Обрадовић (баснописац), Никола Тесла (приче из детињства), знаменита завичајна личност и др.) ДОМАЋА ЛЕКТИРА 1. Избор из кратких народних умотворина (загонетке, пословице, брзалице, питалице, разбрајалице) 2. Ханс Кристијан Андерсен: Принцеза на зрну грашка, Царево ново одело, Девојчица са шибицама 3. Десанка Максимовић: Ако је веровати мојој баки, Прстен на морском дну, Бајка о трешњи, Сликарка зима, Како су пужу украли кућу, Три патуљка, Чика-Мраз, Божић-батини цртежи, Траве говоре бакиним гласом, Орашчићи-палчићи, Кћи вилиног коњица (три бајке по избору ученика) 4. Љубивоје Ршумовић, избор из збирке песама Ма шта ми рече (Једног дана, Др, Десет љутих гусара, Ишли смо у Африку, Ако желиш мишице, Уторак вече ма шта ми рече, Има један, Телефонијада, Дете, Вуче вуче бубо лења, Вук и овца) 5. Драгомир Ђорђевић, избор песама (Кад сам био мали, Бабе су нам сјајне, Рецепт за деду, Све су мајке, Ја сам био срећно дете, Једном давно ко зна када, Првоаприлска песма, Ми имамо машту, Тајанствена песма, Бити пекар то је сјајно, Успон једног лава, Стонога, Вештице су само трик) 6. Избор из кратких прича за децу: Бранко Стевановић, Прича из
---	--	---

		ормана, Весна Видојевић Гајевић, Бркљача, Дејан Алексић, Једном је један дечко зевнуо. Књижевни појмови: – стих, строфа, рима; – народна успаванка; – басна; – бајка; – тема, место и време збивања, редослед догађаја; – главни и споредни лик (изглед, основне особине и поступци); – лица у драмском тексту за децу.
	ЈЕЗИК Граматика, правопис и ортографија	Глас и слог; самогласници и сугласници. Врсте речи: именице (властите и заједничке); род и број именица; глаголи; глаголска времена: прошло, садашње, будуће време; потврдни и одрични глаголски облици; придеви (описни); бројеви (основни и редни). Реченице: обавештајне, упитне, заповедне и узвичне. Потврдне и одричне реченице. Велико слово: писање назива држава, градова и села (једночланих и вишечланих) и једночланих географских назива. Спојено и одвојено писање речи: писање речце ли и речце не уз глаголе. Интерпункција: тачка (на крају реченице и иза редног броја); две тачке и запета у набрајању; писање датума арапским и римским цифрама. Писање скраћеница: (мерне јединице и опште скраћенице ОШ, бр., итд., стр. и нпр.).
	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	Друго писмо (латиница): штампана и писана слова. Разумевање прочитаног кроз одговоре на питања. План за препричавање кратких текстова (лирских, епских, драмских) састављен од уопштених питања. План описивања на основу непосредног посматрања. Правописне вежбе: преписивање, диктат и самостално писање. Језичке вежбе: загонетке, ребуси, укрштене речи, осмосмерке, асоцијације, састављање реченица, проширивање задатих реченица. Лексичко-семантичке вежбе: допуњавање реченица, опис бића и предмета. Сценско приказивање драмског/драматизованог текста.

Српски језик – годишњи фонд часова 180

Редни број теме	Исходи По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
I	– разликује књижевне врсте: песму, причу, басну, бајку, драмски текст; – одреди главни догађај, време и место дешавања у прочитаном тексту; – одреди редослед догађаја у тексту; – уочи главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине; – разликује стих и строфу; уочи стихове који се римују; објасни значење пословице и поуке коју уочава у басни; – наведе једноставне примере поређења из текстова и	Назив наставне теме/области: КЊИЖЕВНОСТ Садржај: ШКОЛСКА ЛЕКТИРА Поезија Народна песма: Да вам певам што истина није/Мишја моба Народна песма: Мајка Јова у ружи родила/Санак иде низ улицу Јован Јовановић Змај: Пролећница/Хвала Војислав Илић: Први снег Бранко Ћопић: Огласи „Шумских новина“ (одломци), Болесник на три спрата Душан Радовић: Лепо је све	Читање и разумевање текстова из читанке; -Читање и разумевање информативних и популарних текстова из часописа за децу; - Читање текстова у наставцима; - Увођење у ченика у основне књижевне појмове и уочавање формалне разлике истих:,песма, прича драмски текст; - Уочавање ликова у тексту, хронолошког низа догађаја, места и времена дешавања радње; -Формирају	Наставник: Припрема, мотивише, чита; усмено излаже; приказује, показује; демонстрира -усмерава активности ученика -подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор Ученик: слуша, посматра, прича, комуницира, манипулише сликама, ређа слагалице од слова и слика, именује и чита слова, саставља речи од слова,саставља реченице	Компетенција сарадња Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктивни, аргументовани начин. Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност. Компетенција одговорно учешће у демократском друштву Негује своју	Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови.

	свакодневног живота;	што је мало, Мама Драган Лукић: Школа, Равнотежа Мирослав Антић: Тајна Душко Трифуновић: Два јарцаног дана, Др, Десет љутих гусара, Ишли смо у Африку, Ако желиш мишице, Уторак вече ма шта ми рече, Има један, Телефонијада, Дете, Вуче вуче бубо лења, Вук и овца) 5. Драгомир Ђорђевић, избор песама (Кад сам био мали, Бабе су нам сјајне, Рецепт за деду, Све су мајке, Ја сам био срећно дете, Једном давно ко зна када, Првоаприлска песма, Ми имамо машту, Тајанствена песма, Бити пекар то је сјајно, Успон једног лава, Стонога, Вештице су само трик) 6. Избор из кратких прича за децу: Бранко Стевановић, Прича из ормана, Весна Видојевић Гајевић,	и исказују своје ставове о делу које слушају или читају; -Изводе драмски текст на сцени; - Стичу читалачке навике читањем домаће лектире; - Илуструју одређени мотив из текста. - Богаћење речника путем усвајања непознатих речи из прочитаних текстова. Облик рада: фронтални, групни, индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна Наставна средства: Уџбеници, припремљен материјал(листићи. .), свеске, текстови	чита текстове, активно учествује у причању, користи дечју штампу и непознате текстове, саставља причу, решава ребусе, аутодиктат	националну, културну баштину и активно учествује у интеркултуралном дијалогу. Компетенција решавање проблема Формулише објашњења и закључке на основу резултата до којих је дошао у раду, презентује их и дискутује са другим особама и преиспитује их у светлу добијених коментара. Сечена нова сазнања и вештине повезује у јединствену целину са претходним.Пров ерава применљивост решења у пракси и користи сечена	
--	----------------------	--	--	--	--	--

		Бркљача, Дејан Алексић, Једном је један дечко зевнуо. Књижевни појмови: – стих, строфа, рима; – народна успаванка; – басна; – бајка; – тема, место и време збивања, редослед догађаја; – главни и споредни лик (изглед, основне особине и поступци); – лица у драмском тексту за децу.	Корелација: Свет око нас(породични дом, школа)Групе људи: породица, школска заједница, разред, одељење, суседи. Права и обавезе чланова група. Правила понашања појединаца и групе. Празници: породични, школски. Музичка култура Уметничка музика у цртаним и анимираним филмо вима. Однос звук – лик, музика – радња. Композиције које илуструју различита осећања. Различити жанрови везани за ситуације значајне за ученике (празници, приредбе, свечаности, рођендани,		знања и вештине у новим ситуацијама .	
--	--	---	--	--	--	--

			венчања,новогодишње и божићне песме...). Ликовна култура (обликовање) Различите информације као мотивација за стваралачки рад. Природа инепосредно окружење; машта и стварни догађаји; приче, песме и текстови из књига ичасописа за децу и уџбеника, уметничка дела... (споразумевање) Читање визуелних информација. Илустрација у дечјим књигама и уџбеницима. Стрип. Цртани и анимирани филм – традиционално урађени			
--	--	--	--	--	--	--

			(слободоручно обликовани или нацртани ликови) и савремени(урађени у апликативном програму). Прича у цртаном и анимираном филму. Изглед места и ликов.			
			Место извођења: Учионица			

Образовни стандарди

Шифра стандарда	Текст стандарда
1CJ.1.2.1.	ОСНОВНИ НИВО влада основном техником читања ћириличног и латиничног текста одговара на једноставна питања у вези са текстом, проналазећи информације експлицитно исказане у једној реченици, пасусу или у једноставној табели (ко, шта, где, када, колико и сл.) препознаје да ли је тражена информација, која може да буде исказана на различите начине (синонимија, парафраза), садржана у тексту познаје и користи основне делове текста и књиге (наслов, пасус, име аутора; садржај, речник) одређује основну тему текста разуме дословно значење текста разликује књижевноуметнички од информативног текста процењује садржај текста на основу задатог критеријума: да ли му се допада, да ли му је занимљив; да ли постоји сличност између ликов и ситуација из текста и особа и ситуација које су му познате; издваја речи које су му непознате препознаје књижевне врсте (бајку и басну) одређује главни догађај и ликове (који су носиоци радње) у књижевноуметничком тексту одређује време и место дешавања радње у књижевно уметничком тексту
1CJ.1.2.2.	
1CJ. 1.2.3.	
1CJ. 1.2.4.	
1CJ. 1.2.5.	
1CJ. 1.2.6.	
1CJ. 1.2.7.	
1CJ. 1.2.8.	
1CJ.1.5.1.	СРЕДЊИ НИВО чита текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха; уме да одреди на ком месту у тексту је пауза
1CJ.1.5.2.	
1CJ.1.5.3.	
1CJ.2.2.1.	
1CJ.2.2.2.	

1CJ.2.2.3.	изводи једноставне закључке у вези са текстом
1CJ.2.2.4.	раздваја битне од небитних информација; одређује след догађаја у тексту
1CJ.2.2.5.	одређује основни смисао текста и његову намену
1CJ.2.2.6.	препознаје фигуративно значење у тексту
1CJ.2.2.7.	изводи једноставне закључке на основу текста
1CJ.2.2.8.	износи свој став о садржају текста и образлаже зашто му се допада/не допада, због чега му је занимљив/незанимљив
1CJ.2.5.1.	издваја делове текста који су му нејасни
1CJ.2.5.2.	одређује фолклорне форме (кратке народне умотворине- пословице, загонетке, брзалице)
1CJ.2.5.3.	препознаје стих и строфу у лирској песми
1CJ.2.5.4.	одређује карактеристичне особине, осећања, изглед и поступке ликова у књижевноуметничком тексту
1CJ.2.5.5.	уочава везе међу догађајима (нпр. Одређује редослед догађаја у књижевноуметничком тексту)
	разликује приповедање од описивања и дијалога
1CJ.3.2.1.	НАПРЕДНИ НИВО
1CJ.3.2.2.	изводи сложеније закључке на основу текста, обједињујући информације из различитих делова дужег текста
1CJ.3.2.3.	повезује и обједињује информације исказане различитим симболичким системима (нпр. Текст, табела, графички приказ)
1CJ.3.2.4.	изводи сложеније закључке на основу текста и издваја делове текста који их поткрепљују; резимира наративни текст
	објашњава и вреднује догађаје и поступке ликова у тексту (нпр. Објашњава зашто је лик поступио на одређен начин, или
1CJ. 3.5.1.	вреднује крај приче у односу на своја предвиђања током читања текста, или износи свој став о догађајима из текста)
1CJ.3.5.2.	тумачи особине, понашање и поступке ликова позивајући се на текст
1CJ.3.5.3.	уочава узрочно-последичне везе међу догађајима у тексту
	тумачи идеје у књижевноуметничком тексту, аргументује их позивајући се на текст

Редни број теме	Исходи По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Назив наставне теме/области и садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
II	-разликује глас и слог и препозна самогласнике и сугласнике; – разликује врсте речи у типичним случајевима; – одређује основне граматичке категорије именица и глагола; – разликује реченице по облику и значењу; - препознаје главне делове реченице(субјекат и предикат – поштује и примењује основна правописна правила; – влада основном техником читања и писања латиничког текста;	Тема/област: ЈЕЗИК Граматика, правопис и ортоепија Садржај/кључни појмови: Глас и слог; самогласници и сугласници. Врсте речи: именице (властите и заједничке); род и број именица; глаголи; глаголска времена: прошло, садашње, будуће време; потврдни и одрични глаголски облици; придеви (описни); бројеви (основни и редни). Реченице: обавештајне, упитне, заповедне и узвичне.	Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, у пару Методе рада: вербална, демонстративна илустративна Корелација: ликовна култура, музичка култура, свет око нас, математика Место извођења: учионица	Наставник: припремање, организовање, разговор, објашњавање, читање, писање, слушање, посматрање, праћење, помагање, показивање, вођење, подстицање, предвиђање, проверавање, анализирање, закључивање, вредновање, саопштавање, иницирање, процењивање, одлучивање Ученик: слушање, памћење, разговор,	Решавање проблема Сарадња Компетенција за учење Комуникација Естетичка компетенција; Рад са подацима и информацијама;	Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика описном оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови.

		Потврдне и одричне реченице. Велико слово: писање назива држава, градова и села (једночланих и вишечланих) и једночланих географских назива. Спојено и одвојено писање речи: писање речце ли и речце не уз глаголе. Интерпункција: тачка (на крају реченице и иза редног броја); две тачке и запета у набрајању; писање датума арапским и римским цифрама. Писање скраћеница: (мерне јединице и опште скраћенице ОШ, бр., итд., стр. и нпр.).		посматрање, анализирање, упоређивање, тражење информација, истраживање, препознавање, именовање, разликовање, читање, одговарање, писање, образлагање, замишљање, груписање, процењивање, употребљавање, сарађивање, играње.		
--	--	---	--	---	--	--

Образовни стандарди

Шифра стандарда	Текст стандарда
	ОСНОВНИ НИВО
1CJ.1.4.1.	препознаје врсте речи (именице и глаголе)
1CJ.1.4.2.	препознаје граматичке категорије променљивих речи (род и број заједничких именица)
1CJ.1.4.3.	препознаје врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне,упитне,узвичне,заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне)
1CJ.1.1.5.	познаје значења речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији (у кући, школи, и сл.)
1CJ.1.3.1.	пише писаним словима ћирилице и латинице
1CJ.1.3.2.	уме да се потпише

1CJ.1.3.3.	почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим интерпункцијским знаком
1CJ.1.3.4.	употрбљава велико слово приликом писања личних имена, назива места (једночланих), назива школе
1CJ.1.3.5.	пише кратким потпуним реченицама једноставне структуре;
СРЕДЊИ НИВО	
1CJ.2.4.1.	одређује врсте речи (именице и глаголе)
1CJ.2.4.2.	препознаје подврсте речи (властите и заједничке именице; основне и редне бројеве)
1CJ.2.4.3.	препознаје субјекат и предикат
1CJ.2.4.4.	одређује врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне,упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне)
1CJ.2.4.5.	саставља реченице различите по комуникативној функцији и облику
1CJ.2.4.6.	познаје значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, књигама из лектире и сл.) и правилно их употребљава
1CJ.2.3.1.	зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу)
1CJ.2.3.2.	употрбљава велико слово приликом писања имена места; правилно пише гласове ћ, ч, ђ, ц; правилно пише сугласник Ј у интервокалској позицији; употребљава запету при набрајању
1CJ.2.3.3.	пише јасним и потпуним реченицама; варира језички израз (ред речи у реченици, типове реченица, дужину реченице...)
НАПРЕДНИ НИВО	
1CJ.3.3.1.	пише јасним, потпуним, добро обликованим реченицама; користи разноврсне синтаксичке конструкције, укључујући и сложене реченице
1CJ.3.4.1.	именује врсте речи (властите и заједничке и глаголе)
1CJ.3.4.2.	уме да промени облик променљивих речи према задатом критеријуму: заједничких именица према броју, а глагола према роду и броју
1CJ.3.4.3.	одређује значења непознатих речи и фразеологизама на основу ситуације и текста/ контекста у којем су употребљени
1CJ.3.4.4.	употрбљава речи у основном и пренесеном/ фигуративном значењу

Редни број теме	Исходи По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Назив наставне теме/области и садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
III	-влада основном техником читања и писања латиничког текста; пронађе експлицитно исказане информације у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном); – користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, описивање; – правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у краћу целину; – учествује у разговору и пажљиво слуша	Тема/област: ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА Области и садржај: Друго писмо (латиница): штампана и писана слова. Разумевање прочитаног кроз одговоре на питања. План за препричавање кратких текстова (лирских, епских, драмских) састављен од уопштених питања. План описивања на основу непосредног посматрања. Правописне вежбе: преписивање, диктат и самостално писање. Језичке вежбе: загонетке, ребуси, укрштене речи, осмосмерке, асоцијације, састављање реченица, проширивање задатих	Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, у пару Методе рада: вербална, демонстративна илустративна Корелација: ликовна култура, музичка култура, свет око нас Место извођења: учионица	Наставник: Припрема, мотивише, чита; усмено излаже; приказује, показује; демонстрира -усмерава активности ученика -подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор Ученик: слуша, посматра, прича, комуницира, манипулише сликама, ређа слагалице од слова и слика, именује и чита слова, саставља речи од слова, саставља	Компетенција комуникација Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност. Естетичка компетенција Препознаје и развија сопствене стваралачке способности и	

саговорника; – разликује основне делове текста (наслов, пасус, име аутора, садржај); – изражајно чита ћирилички текст – чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; – изражајно рецитује песму; – изводи драмске текстове; – износи своје мишљење о тексту	реченица. Лексичко- семантичке вежбе: допуњавање реченица, опис бића и предмета. Сценско приказивање драмског/драматизованог текст		реченице чита текстове, активно учествује у причању, користи децју штампу и непознате текстове, саставља причу, решава ребусе, аутодиктат	креативност у свим уметничким и неуметничким пољима свог деловања.	
---	--	--	---	---	--

Образовни стандарди

Шифра стандарда	Текст стандарда
1CJ.0.1.1.	познаје основна начела вођења разговора: уме да започне разговор, учествује у њему и оконча га; пажљиво слуша своје саговорнике;
1CJ.0.1.4.	уме да преприча изабрани наративни текст на основу предходне израде плана текста и издвајања значајних делова;
1CJ.0.1.5.	уме самостално (својим речима) да описује и да прича на задату тему;
1CJ.0.1.7.	уме у кратким цртама да образложи неку своју идеју.
1CJ.1.3.6.	издваја наслов, углавном се држи теме;
1CJ.1.3.7.	препричава кратак и једноставан текст;
1CJ.1.3.8.	користи скроман фонд речи(у односу на узраст) и правилно их употребљава;
1CJ.1.3.10.	пише честитку (за Нову годину, рођендан).
1CJ.2.3.5.	језички израз прилагођава комуникативној ситуацији (формално/неформално);
1CJ.2.3.6.	саставља кратак наративни текст;
1CJ.2.3.7.	саставља кратак дескриптивни текст.
1CJ.3.3.1.	пише јасним, потпуним, добро обликованим реченицама;
1CJ.3.3.5.	користи богат фонд речи (у односу на узраст)

Напомена: Планирани број посета:библиотека (2 часа), позориште (5 часова), биоскоп (3 часа)

Српски језик – допунска настава - годишњи фонд часова 18

Садржаји-наставне теме	Активност наставника	Активности ученика	Методе наставе и учења	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да
Језик	- Помаже формирање и записивање кратких реченица и објашњава и помаже у примени граматичких и правописних правила	- препознаје слова, речи, реченице - игра се мењајући гласове у речима - вежба у изговору и писање гласова ч, ђ, ђ, х, р - започиње реченицу великим словом - пише лична имена и презимена и једночлана имена насеља - употребљава тачку, упитник и узвичник	- индивидуални - фронтални	- правилно изговара гласове, речи и реченице - поштује тачку, упитник и узвичник - правилно употребљава велико слово на почетку реченице у писању имена и презимена
Језичка култура	- Припрема, мотивише, чита; усмено излаже; - приказује, показује; - демонстрира - усмерава активности ученика - подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор	- слуша, посматра, прича, комуницира, - манипулише сликама, - ређа слагалице од слова и слика, именује и чита слова, саставља речи од слова, саставља реченице - чита текстове, активно учествује у причању, - користи деčју штампу и непознате текстове, - саставља причу, решава ребусе, аутодиктат	- индивидуални - фронтални	- влада основном техником читања и писања латиничког текста; – користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, описивање; – правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у краћу целину; – разликује основне делове текста (наслов, пасус, име аутора,

				садржај); – изражајно чита ћирилички текст – чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; – износи своје мишљење о тексту
Књижевност	- Припрема материјал за анализу текста - Помаже у разумевању текста	- чита текстове - увежбава логичко читање	- индивидуални - фронтални - у пару - рад у групи	– разликује књижевне врсте: песму, причу, басну, бајку, драмски текст; – одреди главни догађај, време и место дешавања у прочитаном тексту; – одреди редослед догађаја у тексту ; – уочи главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине; – наведе једноставне примере поређења из текстова и свакодневног живота;

НАЧИНИ ПРОВЕРЕ ЗНАЊА

- Проверавање постигнућа и праћење напредовања ученика вршиће се усмено и писмено. Усмено проверавање вршиће се кроз вештине изражавања (причање, препричавање, описивање), ортоепске вежбе лексичке и семантичке вежбе, синтаксичке и стилске вежбе, казивање напамет научених текстова (лирских и драмских), сценско приказивање драмског и драматизованог текста, читање и тумачење књижевног дела, разумевање, примена наученог.
- Писмено проверавање ученичких постигнућа вршиће се кроз контролне задатке, тестове, ортографске вежбе, диктате, лексичке и семантичке вежбе, синтаксичке и стилске вежбе, домаће задатке и писмене задатке.
- Пратиће се ангажовање ученика кроз однос према раду, однос према постављеним задацима, учествовање у наставном процесу, сарадња са другим и исказано интересовање.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА ЗА ДРУГИ РАЗРЕД

Називпредмета	ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА
Циљ	Циљ наставе и учења страног језика у основном образовању и васпитању је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.
Разред	други
Годишњи фонд часова	72 часова

Садржаји и исходи предмета по областима

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА Комуникативне функције	САДРЖАЈИ
– поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства; – представи себе и другог; – разуме јасно постављена једноставна питања личне природе и одговара на њих; – разуме кратка и једноставна упутства и налоге и реагује на њих; – даје кратка и једноставна упутства и налоге; – разуме позив и реагује на њега; – упути позив на заједничку активност; – разуме кратке и једноставне молбе и реагује на њих; – упути кратке и једноставне молбе; – искаже и прихвати захвалност и	ПОЗДРАВЉАЊЕ	Језичке активности у комуникативним ситуацијама: -реаговање на усмени импулс саговорника (наставника, вршњака, и слично); успостављање контакта при сусрету и усмено изражавање прикладних поздрава приликом разговора Садржаји: <i>Hi! Hello. Good morning/afternoon/evening/night.</i> <i>How are you? I'm fine, thank you, and you?</i> <i>Goodbye. Bye. See you (later/tomorrow).</i> (Интер)културни садржаји: Формално и неформално поздрављање; устаљена правила учтивости.
	ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ; ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ; ДАВАЊЕ И И ТРАЖЕЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О ДРУГИМА	Језичке активности у комуникативним ситуацијама: -Слушање кратких и једноставних текстова у којима се неко представља; представљање себе и других особа, присутних и одсутних. Садржаји: <i>My name's Maria /I'm Maria. What's your name? What's your phone number? It's... This is my friend. His name's/name is Marko. Maria, this is Barbara. Barbara, this is Maria. This is Miss Ivona. She's my teacher. That is Mr Jones. He's a doctor. Who's this/that? It's my father. Is this your family? She's not my sister, she's my friend. Who's in the picture? It's my brother. His name's</i>

извињење на једноставан начин; – разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих; – упуту једноставне честитке; – препозна и именује бића, предмете и места из непосредног окружења; – разуме једноставне описе бића, предмета и места; – опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства; – разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осети- ма и осећањима и реагује на њих; – изрази основне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима; – разуме једноставна обавештења о положају у простору и реагује на њих; – тражи и пружи кратка и једноставна обавештења о положају у простору; – разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на хронолошко и метеоролошко време – разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и реагује на њих; – тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/не-		<i>Milan. How old is he? He's 12.</i> Личне заменице у функцији субјекта – <i>I, you ...</i> Присвојни придеви – <i>my, your...</i> Показне заменице – <i>this, that</i> Глагол <i>to be</i> – <i>the Present Simple Tense</i> Питања са <i>Who/What/How (old)</i> Основни бројеви (1–20) (Интер)културни садржаји: Препознавање најосновнијих сличности и разлика у начину упознавања, представљања и размене основних личних података у нашој земљи и земљама енглеског говорног подручја.
	РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ ЈЕДНОСТАВНИХ УПУТСТАВА И НАЛОГА	Језичке активности у комуникативним ситуацијама: Слушање налога и упутстава и реаговање на њих; давање кратких и једноставних упутстава (комуника-ција у учионици – упутства и налози које размењују учесници у наставном процесу, упутства за игру и слично). Садржаји: <i>Let's start. Quiet, please. Listen to me! Look! Look at me/the picture! Sit down. Stand up. Turn around. Jump. Say hello/goodbye to your friend. Open/Close your books/notebooks. Put down your pencils. Pick up the rubber. Wash your hands. Open the window, please. Come in. Come here/to the board. Give me your book, please. Don't do that. Listen and say/sing/do/number/match/draw/repeat... Cut out/stick/touch/point to... Colour the door yellow. Count from ... to My turn now. Hurry up! Quick! Watch out! I understand/I don't understand. I'm finished.</i> Императив (Интер)културни садржаји: Поштовање основних норми учтивости; дечје песме одговарајућег садржаја.
и метеоролошко време – разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и реагује на њих; – тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/не-	ПОЗИВ И РЕАГОВАЊЕ НА ПОЗИВ ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ	Језичке активности у комуникативним ситуацијама: Слушање кратких једноставних позива на заједничку активност и реаговање на њих (позив на рођендан, игру, дружење...); упућивање и прихватање/одбијање позива на заједничку активност, уз коришћење најједноставнијих израза. Садржаји <i>Let's play football/the memory game/go to the park/sing. Come and play with me! Come to my birthday party. Cool! Super! Great! OK. All right. Sorry, I</i>

припадање, поседовање/непоседовање; – разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагује на њих; – тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима; – разуме једноставне исказе који се односе на изражавање способно-сти; – тражи информацију о туђим способностима и саопшти шта он/она или неко други може/не може/уме/не уме да уради; – разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на бројеве и количине.		can't. Императив (Интер)културни садржаји: Прикладно прихватање и одбијање позива; прослава рођендана, игре, забава и разонода.
	ИСКАЗИВАЊЕ МОЛБЕ, ЗАХВАЛНОСТИ И ИЗВИЊЕЊА	Језичке активности у комуникативним ситуацијама: Слушање једноставних исказа којима се тражи помоћ, услуга или обавештење; давање једноставног, усменог одговора на исказану молбу; изражавање и прихватање молби, захвалности и извињења. Садржаји: Can/May I have an apple, please? Yes, here you are. Thank you/Thank you, Maria/Thanks. You're welcome. No, sorry/Not now/No, you can't. Can you help me, please? Can/May I have some water, please? Can/May I go to the toilet/go out/come in? Excuse me, Teacher, ...? I can't see. Can you move, please? Sorry, can you repeat that, please? I'm sorry I'm late. It's OK. No problem. Модални глаголи за изражавање молбе – can/may (Интер)културни садржаји: Правила учтивости комуникације.
	ЧЕСТИТАЊЕ	Језичке активности у комуникативним ситуацијама: Слушање кратких и једноставних устаљених израза којима се честита празник, рођендан; реаговање на упућену честитку и упућивање кратких пригодних честитки. Садржаји: Happy birthday to you! Merry Christmas! Happy New Year! Happy Easter! Thanks, same to you! (Интер)културни садржаји: Најзначајнији празници и начин обележавања/прославе и честитања; пригодне децје песме и игре.
	ОПИСИВАЊЕ ЖИВИХ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА	Језичке активности у комуникативним ситуацијама: Слушање краћих једноставних описа бића, предмета и места у којима се појављују информације о спољном изгледу, појавним облицима,

	И ПОЈАВА	димензијама и осталим најједноставнијим карактеристикама; давање кратких описа бића, предмета и места; тражење и давање информација у вези са описом бића, предмета и места.. Садржаји: <i>What's this/that? It's a/an... Is it a/an...? It's not a pen, it's a pencil. It's not short, it's long. What colour is it? It's grey. The crayon is grey. She's got a small nose and big blue eyes. She's wearing a white dress. I've got two hands and two feet. Has he got four legs? No, he hasn't, he's got two legs. This is my house. It's got big windows. Has it got a garden? There's a park/toyshop/supermarket in my town. There are two playgrounds, too.</i> Глаголи <i>have got, to be</i> за давање описа Егзистенцијално <i>There is/are...</i> Правилна множина именица: <i>leg – legs, arm – arms...</i> Неправилна множина основних именица: <i>foot – feet...</i> <i>The Present Continuous Tense</i> за описивање тренутних радњи. (Интер)културни садржаји: Дечје песме и приче одговарајућег садржаја.
	ИСКАЗИВАЊЕ ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА	Језичке активности у комуникативним ситуацијама: Слушање исказа у вези са потребама, осетима, осећањима; саопштавање својих потреба, осета и осећања и (емпатично) реаговање на туђа. Садржаји: <i>I'm not thirsty, I'm hungry. Here's a sandwich for you. Do you want some water? Yes, please. I want fruit. No, thank you. I'm so happy/sad! Are you hot/cold?</i> <i>The Present Simple Tense (be, want)</i> (Интер)културни садржаји: Правила учтивог комуникације.
	ИСКАЗИВАЊЕ ПОЛОЖАЈА У ПРОСТОРУ	Језичке активности у комуникативним ситуацијама: Слушање кратких текстова у којима се на једноставан начин описује положај у простору; усмено тражење и давање информација о положају у простору. Садржаји: <i>Where's my dad? Is he in the house? No, he's in the garage. Where's your dog? It's in the garden. Where's my bag? It's under the chair/in the wardrobe. Where's the toilet? It's here/over there.</i> Прилози и предлози за изражавање положаја и просторних односа – <i>here,</i>

		<i>there, in, on, under</i> Питања са <i>Where</i> (Интер)културни садржаји: Култура становања: село, град.
	ИСКАЗИВАЊЕ ВРЕМЕНА	Језичке активности у комуникативним ситуацијама: Слушање једноставних исказа у вези са хронолошким временом и метеоролошким приликама; усмено тражење и давање информација о хронолошком времену и метеоролошким приликама у ужем комуникативном контексту. Садржаји: <i>What day is it today? It's Monday. It's cold and rainy today.</i> <i>The Present Simple Tense</i> глагола <i>to be</i> Питања са <i>What</i> (Интер)културни садржаји: јавни простор; типичан изглед места.
	ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА/ НЕПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА/ НЕПОСЕДОВАЊА	Језичке активности у комуникативним ситуацијама: Слушање кратких текстова с једноставним исказима за зражавање припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања и реаговање на њих; усменоисказивање припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања. Садржаји: <i>This is my ball. Is that your bike?</i> <i>I've got a dog. Have you got a pet? He/She's got two brothers.</i> <i>This is my ball. Is that your bike? I've got a dog. Have you got a pet? He/She's got two brothers. Who's got a/an...?</i> Присвојни придевиту, <i>your...</i> Have got за изражавање припадања/ поседовања (Интер)културни садржаји: Породица, пријатељи, кућни љубимци, играчке.
	ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА/ НЕДОПАДАЊА	Језичке активности у комуникативним ситуацијама: Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање кратких текстова с једноставним исказима за зражавање допадања/недопадања и реаговање на њих; усмено исказивање слагања/неслагања, допадања/недопадања Садржаји: <i>Do you like orange juice? Yes, I do. /No, I don't. I like fish and chips, but I don't like chicken or rice. Do you like games? I love my family.</i> <i>The Present Simple Tense</i> глагола <i>like/love</i>.

		(Интер)културни садржаји: Популарна храна и пиће; породица
	ИЗРАЖАВАЊЕ СПОСОБНОСТИ	Језичке активности у комуникативним ситуацијама: Слушање једноставних исказа који говоре о способностима; постављање питања у вези са способностима и одговарање на њих, усмено. Садржаји: <i>I can/can't sing. I can draw, but I can't read. Can you swim? Yes, I can. No, I can't. No, but I can run This is my parrot. It can talk. A penguin can't fly.</i> Модални глагол <i>can</i> за изражавање способности. (Интер)културни садржаји: Школске активности, кућни љубимци и свет природе
	ИЗРАЖАВАЊЕ КОЛИЧИНЕ И БРОЈЕВА	Језичке активности у комуникативним ситуацијама: Слушање једноставних исказа који говоре о количини нечега; постављање питања у вези с количином и одговарање на њих, усмено. Садржаји: <i>How many balls? 15 balls.</i> Основни бројеви до 20. Правилна множина именица. Питања са <i>How many</i> . (Интер)културни садржаји: Школско окружење.

Начин и поступак за реализацију програма у складу са дидактичко-методичким упутством

ТЕМА/ОБЛАСТ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА
ПОЗДРАВЉАЊЕ	Током часа, препоручује се динамично смењивање техника/активности које не би требало да трају дуже од 15 минута. Слушање и реаговање на упутства наставника на страном језику или са аудио-записа (слушај, повежи, одреди, пронађи), али и активности у вези са радом у учионици: нацртај, исеци, обој... Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације, итд.) Мануелне активности (израда паноа, презентација, зидних новина, постера и сл.) Вежбе слушања (према упутствима наставника или са аудио-записа повезати појмове, додати делове слике, допунити информације, селектовати тачне и нетачне исказе, утврдити хронологију и сл.) Игре примерене узрасту и дидактичком захтеву (за загревање, развијање пажње и концентрације, јачање

	мотивације, увођењенове језичке грађе или пак утврђивање). Класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добрима, волим/не волим, компарације...). Решавање „проблем-ситуација” у разреду, тј. договори и мини-пројекти. „Превођење” исказа у гест и геста у исказ. Заједничко прављење илустрованих материјала (планирање различитих активности, рекламни плакат, програм приредбе или неке друге манифестације).
ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ; ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ; ДАВАЊЕ И И ТРАЖЕЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О ДРУГИМА	Током часа, препоручује се динамично смењивање техника/активности које не би требало да трају дуже од 15 минута. Слушање и реаговање на упутства наставника на страном језику или са аудио-записа (слушај, повежи, одреди, пронађи), али и активности у вези са радом у учионици: нацртај, исеци, обој... Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације, итд.) Мануелне активности (израда паноя, презентација, зидних новина, постера и сл.) Вежбе слушања (према упутствима наставника или са аудио-записа повезати појмове, додати делове слике, допунити информације, селектовати тачне и нетачне исказе, утврдити хронологију и сл.) Игре примерене узрасту и дидактичком захтеву (за загревање, развијање пажње и концентрације, јачање мотивације, увођењенове језичке грађе или пак утврђивање). Класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добрима, волим/не волим, компарације...). Решавање „проблем-ситуација” у разреду, тј. договори и мини-пројекти. „Превођење” исказа у гест и геста у исказ. Заједничко прављење илустрованих материјала (планирање различитих активности, рекламни плакат, програм приредбе или неке друге манифестације).
РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ ЈЕДНОСТАВНИХ УПУТСТАВА И НАЛОГА	Током часа, препоручује се динамично смењивање техника/активности које не би требало да трају дуже од 15 минута. Слушање и реаговање на упутства наставника на страном језику или са аудио-записа (слушај, повежи, одреди, пронађи), али и активности у вези са радом у учионици: нацртај, исеци, обој... Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације, итд.) Мануелне активности (израда паноя, презентација, зидних новина, постера и сл.) Вежбе слушања (према упутствима наставника или са аудио-записа повезати појмове, додати делове слике, допунити информације, селектовати тачне и нетачне исказе, утврдити хронологију и сл.) Игре примерене узрасту и дидактичком захтеву (за загревање, развијање пажње и концентрације, јачање мотивације, увођењенове језичке грађе или пак утврђивање). Класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добрима, волим/не волим, компарације...). Решавање „проблем-ситуација” у разреду, тј. договори и мини-пројекти. „Превођење” исказа у гест и геста у исказ. Заједничко прављење илустрованих материјала (планирање различитих активности, рекламни плакат, програм приредбе или неке друге манифестације).
ПОЗИВ И РЕАГОВАЊЕ	Током часа, препоручује се динамично смењивање техника/активности које не би требало да трају дуже

НА ПОЗИВ ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ	од 15 минута. Слушање и реаговање на упутства наставника на страном језику или са аудио-записа (слушај, повежи, одреди, пронађи), али и активности у вези са радом у учионици: нацртај, исеци, обој... Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације, итд.) Мануелне активности (израда панoa, презентација, зидних новина, постера и сл.) Вежбе слушања (према упутствима наставника или са аудио-записа повезати појмове, додати делове слике, допунити информације, селектовати тачне и нетачне исказе, утврдити хронологију и сл.) Игре примерене узрасту и дидактичком захтеву (за загревање, развијање пажње и концентрације, јачање мотивације, увођењенове језичке грађе или пак утврђивање). Класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добрима, волим/не волим, компарације...). Решавање „проблем-ситуација” у разреду, тј. договори и мини-пројекти. „Превођење” исказа у гест и геста у исказ. Заједничко прављење илустрованих материјала (планирање различитих активности, рекламни плакат, програм приредбе или неке друге манифестације).
ИСКАЗИВАЊЕ МОЛБЕ, ЗАХВАЛНОСТИ И ИЗВИЊЕЊА	Током часа, препоручује се динамично смењивање техника/активности које не би требало да трају дуже од 15 минута. Слушање и реаговање на упутства наставника на страном језику или са аудио-записа (слушај, повежи, одреди, пронађи), али и активности у вези са радом у учионици: нацртај, исеци, обој... Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације, итд.) Мануелне активности (израда панoa, презентација, зидних новина, постера и сл.) Вежбе слушања (према упутствима наставника или са аудио-записа повезати појмове, додати делове слике, допунити информације, селектовати тачне и нетачне исказе, утврдити хронологију и сл.) Игре примерене узрасту и дидактичком захтеву (за загревање, развијање пажње и концентрације, јачање мотивације, увођењенове језичке грађе или пак утврђивање). Класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добрима, волим/не волим, компарације...). Решавање „проблем-ситуација” у разреду, тј. договори и мини-пројекти. „Превођење” исказа у гест и геста у исказ. Заједничко прављење илустрованих материјала (планирање различитих активности, рекламни плакат, програм приредбе или неке друге манифестације).
ЧЕСТИТАЊЕ	Током часа, препоручује се динамично смењивање техника/активности које не би требало да трају дуже од 15 минута. Слушање и реаговање на упутства наставника на страном језику или са аудио-записа (слушај, повежи, одреди, пронађи), али и активности у вези са радом у учионици: нацртај, исеци, обој... Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације, итд.) Мануелне активности (израда панoa, презентација, зидних новина, постера и сл.) Вежбе слушања (према упутствима наставника или са аудио-записа повезати појмове, додати делове слике, допунити информације, селектовати тачне и нетачне исказе, утврдити хронологију и сл.)

	Игре примерене узрасту и дидактичком захтеву (за загревање, развијање пажње и концентрације, јачање мотивације, увођењенове језичке грађе или пак утврђивање). Класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добрима, волим/не волим, компарације...). Решавање „проблем-ситуација” у разреду, тј. договори и мини-пројекти. „Превођење” исказа у гест и геста у исказ. Заједничко прављење илустрованих материјала (планирање различитих активности, рекламни плакат, програм приредбе или неке друге манифестације)..
ОПИСИВАЊЕ ЖИВИХ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА И ПОЈАВА	Током часа, препоручује се динамично смењивање техника/активности које не би требало да трају дуже од 15 минута. Слушање и реаговање на упутства наставника на страном језику или са аудио-записа (слушај, повежи, одреди, пронађи), али и активности у вези са радом у учионици: нацртај, исеци, обој... Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације, итд.) Мануелне активности (израда паноя, презентација, зидних новина, постера и сл.) Вежбе слушања (према упутствима наставника или са аудио-записа повезати појмове, додати делове слике, допунити информације, селектовати тачне и нетачне исказе, утврдити хронологију и сл.) Игре примерене узрасту и дидактичком захтеву (за загревање, развијање пажње и концентрације, јачање мотивације, увођењенове језичке грађе или пак утврђивање). Класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добрима, волим/не волим, компарације...). Решавање „проблем-ситуација” у разреду, тј. договори и мини-пројекти. „Превођење” исказа у гест и геста у исказ. Заједничко прављење илустрованих материјала (планирање различитих активности, рекламни плакат, програм приредбе или неке друге манифестације).
ИСКАЗИВАЊЕ ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА	Током часа, препоручује се динамично смењивање техника/активности које не би требало да трају дуже од 15 минута. Слушање и реаговање на упутства наставника на страном језику или са аудио-записа (слушај, повежи, одреди, пронађи), али и активности у вези са радом у учионици: нацртај, исеци, обој... Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације, итд.) Мануелне активности (израда паноя, презентација, зидних новина, постера и сл.) Вежбе слушања (према упутствима наставника или са аудио-записа повезати појмове, додати делове слике, допунити информације, селектовати тачне и нетачне исказе, утврдити хронологију и сл.) Игре примерене узрасту и дидактичком захтеву (за загревање, развијање пажње и концентрације, јачање мотивације, увођењенове језичке грађе или пак утврђивање). Класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добрима, волим/не волим, компарације...). Решавање „проблем-ситуација” у разреду, тј. договори и мини-пројекти. „Превођење” исказа у гест и геста у исказ. Заједничко прављење илустрованих материјала (планирање различитих активности, рекламни плакат, програм приредбе или неке друге манифестације).

ИСКАЗИВАЊЕ ПОЛОЖАЈА У ПРОСТОРУ	Током часа, препоручује се динамично смењивање техника/активности које не би требало да трају дуже од 15 минута. Слушање и реаговање на упутства наставника на страном језику или са аудио-записа (слушај, повежи, одреди, пронађи), али и активности у вези са радом у учионици: нацртај, исеци, обој... Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације, итд.) Мануелне активности (израда паноя, презентација, зидних новина, постера и сл.) Вежбе слушања (према упутствима наставника или са аудио-записа повезати појмове, додати делове слике, допунити информације, селектовати тачне и нетачне исказе, утврдити хронологију и сл.) Игре примерене узрасту и дидактичком захтеву (за загревање, развијање пажње и концентрације, јачање мотивације, увођењенове језичке грађе или пак утврђивање). Класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добрима, волим/не волим, компарације...). Решавање „проблем-ситуација” у разреду, тј. договори и мини-пројекти. „Превођење” исказа у гест и геста у исказ. Заједничко прављење илустрованих материјала (планирање различитих активности, рекламни плакат, програм приредбе или неке друге манифестације).
ИСКАЗИВАЊЕ ВРЕМЕНА	Током часа, препоручује се динамично смењивање техника/активности које не би требало да трају дуже од 15 минута. Слушање и реаговање на упутства наставника на страном језику или са аудио-записа (слушај, повежи, одреди, пронађи), али и активности у вези са радом у учионици: нацртај, исеци, обој... Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације, итд.) Мануелне активности (израда паноя, презентација, зидних новина, постера и сл.) Вежбе слушања (према упутствима наставника или са аудио-записа повезати појмове, додати делове слике, допунити информације, селектовати тачне и нетачне исказе, утврдити хронологију и сл.) Игре примерене узрасту и дидактичком захтеву (за загревање, развијање пажње и концентрације, јачање мотивације, увођењенове језичке грађе или пак утврђивање). Класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добрима, волим/не волим, компарације...). Решавање „проблем-ситуација” у разреду, тј. договори и мини-пројекти. „Превођење” исказа у гест и геста у исказ. Заједничко прављење илустрованих материјала (планирање различитих активности, рекламни плакат, програм приредбе или неке друге манифестације).
ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА/ НЕПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА/ НЕПОСЕДОВАЊА	Током часа, препоручује се динамично смењивање техника/активности које не би требало да трају дуже од 15 минута. Слушање и реаговање на упутства наставника на страном језику или са аудио-записа (слушај, повежи, одреди, пронађи), али и активности у вези са радом у учионици: нацртај, исеци, обој... Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације, итд.) Мануелне активности (израда паноя, презентација, зидних новина, постера и сл.) Вежбе слушања (према упутствима наставника или са аудио-записа повезати појмове, додати делове

	слике, допунити информације, селекувати тачне и нетачне исказе, утврдити хронологију и сл.) Игре примерене узрасту и дидактичком захтеву (за загревање, развијање пажње и концентрације, јачање мотивације, увођењенове језичке грађе или пак утврђивање). Класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добрима, волим/не волим, компарације...). Решавање „проблем-ситуација” у разреду, тј. договори и мини-пројекти. „Превођење” исказа у гест и геста у исказ. Заједничко прављење илустрованих материјала (планирање различитих активности, рекламни плакат, програм приредбе или неке друге манифестације).
ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА/ НЕДОПАДАЊА	Током часа, препоручује се динамично смењивање техника/активности које не би требало да трају дуже од 15 минута. Слушање и реаговање на упутства наставника на страном језику или са аудио-записа (слушај, повежи, одреди, пронађи), али и активности у вези са радом у учионици: нацртај, исеци, обој... Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације, итд.) Мануелне активности (израда панора, презентација, зидних новина, постера и сл.) Вежбе слушања (према упутствима наставника или са аудио-записа повезати појмове, додати делове слике, допунити информације, селекувати тачне и нетачне исказе, утврдити хронологију и сл.) Игре примерене узрасту и дидактичком захтеву (за загревање, развијање пажње и концентрације, јачање мотивације, увођењенове језичке грађе или пак утврђивање). Класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добрима, волим/не волим, компарације...). Решавање „проблем-ситуација” у разреду, тј. договори и мини-пројекти. „Превођење” исказа у гест и геста у исказ. Заједничко прављење илустрованих материјала (планирање различитих активности, рекламни плакат, програм приредбе или неке друге манифестације).
ИЗРАЖАВАЊЕ СПОСОБНОСТИ	Током часа, препоручује се динамично смењивање техника/активности које не би требало да трају дуже од 15 минута. Слушање и реаговање на упутства наставника на страном језику или са аудио-записа (слушај, повежи, одреди, пронађи), али и активности у вези са радом у учионици: нацртај, исеци, обој... Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације, итд.) Мануелне активности (израда панора, презентација, зидних новина, постера и сл.) Вежбе слушања (према упутствима наставника или са аудио-записа повезати појмове, додати делове слике, допунити информације, селекувати тачне и нетачне исказе, утврдити хронологију и сл.) Игре примерене узрасту и дидактичком захтеву (за загревање, развијање пажње и концентрације, јачање мотивације, увођењенове језичке грађе или пак утврђивање). Класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добрима, волим/не волим, компарације...). Решавање „проблем-ситуација” у разреду, тј. договори и мини-пројекти. „Превођење” исказа у гест и геста у исказ. Заједничко прављење илустрованих материјала (планирање различитих активности, рекламни плакат,

	програм приредбе или неке друге манифестације).
ИЗРАЖАВАЊЕ КОЛИЧИНЕ И БРОЈЕВА	Током часа, препоручује се динамично смењивање техника/активности које не би требало да трају дуже од 15 минута. Слушање и реаговање на упутства наставника на страном језику или са аудио-записа (слушај, повежи, одреди, пронађи), али и активности у вези са радом у учионици: нацртај, исеци, обој... Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације, итд.) Мануелне активности (израда паноа, презентација, зидних новина, постера и сл.) Вежбе слушања (према упутствима наставника или са аудио-записа повезати појмове, додати делове слике, допунити информације, селектовати тачне и нетачне исказе, утврдити хронологију и сл.) Игре примерене узрасту и дидактичком захтеву (за загревање, развијање пажње и концентрације, јачање мотивације, увођењенове језичке грађе или пак утврђивање). Класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добима, волим/не волим, компарације...). Решавање „проблем-ситуација” у разреду, тј. договори и мини-пројекти. „Превођење” исказа у гест и геста у исказ. Заједничко прављење илустрованих материјала (планирање различитих активности, рекламни плакат, програм приредбе или неке друге манифестације).

НАСТАВНА ТЕМА	ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	УВЕЖБАВАЊЕ	ОБНАВЉАЊЕ	СВЕГА
Лични идентитет	4	1	4	/	9
Породица и уже друштвено окружење	2	2	4	/	8
Становање-форме, навике	2	3	3	1	9
Живи свет-природа, љубимци, очување животне средине	1	2	2	/	5
Школа и школски живот	2	3	1	1	7
Здравље и хигијена	4	2	3	1	10
Слободно време-забава, разонода, хобији	3	2	3	2	10
Обичаји, традиција, фолклор, прославе (рођендани, празници)	5	2	3	2	12

Исхрана и гастрономске навике	1	1	/	/	2
УКУПНО	24	18	23	7	72

МАТЕМАТИКА

Назив предмета	МАТЕМАТИКА
Циљ	Циљ наставе и учења Математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.
Разред	други
Годишњи фонд часова	180 часова

Напомена: Део школског програма овог наставног предмета који се односи на инклузивно образовање биће у анексу *Школског програма*, уколико постоји потреба за овом врстом подршке.

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
– разликује дуж, полуправу и праву; – одреди дужину изломљене линије (графички и рачунски); – одреди обим геометријске фигуре; – нацрта правоугаоник, квадрат и троугао на квадратној мрежи и тачкастој мрежи; – уочи подударне фигуре на датом цртежу; – уочи симетричне фигуре; – допуни дати цртеж тако да добијена фигура буде симетрична у односу на дату праву;	ГЕОМЕТРИЈА	Први део Дуж, права и полуправа. Тачка и права. Отворена и затворена изломљена линија. Графичко надовезивање дужи. Дужина изломљене линије. Обим геометријских фигура без употребе формула. Други део Цртање правоугаоника, квадрата и троугла на квадратној мрежи, на тачкастој мрежи. Симетричне фигуре. Подударност фигура (интуитивно).
– одреди десетице најближе датом броју; – усмено сабира и одузима бројеве до 100; – користи појмове чинилац, производ, дељеник, делилац, количник, садржалац; – примени замену места и здруживање сабирака и чинилаца ради лакшег рачунања;	БРОЈЕВИ	Први део Сабирање и одузимање са преласком. Замена места и здруживање сабирака. Веза сабирања и одузимања. Једначине са једном операцијом (сабирање

– усмено множи и дели у оквиру прве стотине; – израчуна вредност бројевног израза са највише две операције; – реши текстуални задатак постављањем израза са највише две рачун-ске операције и провери тачност решења; – одреди непознати број у једначини са једном аритметичком опера-цијом; – одреди делове (облика $1/n$) дате величине; – изрази одређену суму новца преко различитих апоена; – прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама; – прикаже мањи број података у табlici и стубичастим дијаграмом; – уочи правило и одреди следећи члан започетог низа;		или одузимање). Римске цифре I, V, X, L, C Други део Множење и дељење (таблично) Нула и јединица као чиниоци; нула као дељеник. Замена места и здруживање чинилаца. Трећи део Редослед рачунских операција. Множење и дељење збира и разлике бројем. Веза множења и дељења. Једначине са једном операцијом (множење или дељење). Бројевни изрази. Формирање израза на основу реалистичних ситуа-ција. Разломци облика $1/n$, $1 \leq n \leq 10$, визуелно и симболичко представљање.
– изрази дужину у различитим јединицама за мерење дужине; – измери дужину дужи и нацрта дуж дате дужине – чита и запише време са часовника; – користи јединице за време у једноставним ситуацијама	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	Мерење дужине стандардним мерним јединицама (m, dm, cm). Мерење времена (дан, месец, година, час, минут).

Математика – годишњи фонд часова 180

Редни број теме	Исходи По завршетку теме, ученик ће моћи да;	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
I	– одреди десетице најближе датом броју; – усмено сабира и одузима бројеве до 100; – користи појмове чинилац, производ, дељеник, делилац, количник, садржалац; – примени замену места и здруживање сабирака и чинилаца ради лакшег рачунања; – усмено множи и дели у оквиру прве стотине; – израчуна вредност бројевог израза са највише две операције; – реши текстуални задатак	Назив наставне теме/области: БРОЈЕВИ Садржај: Сабирање и одузимање са преласком. Замена места и здруживање сабирака. Веза сабирања и одузимања. Једначине са једном операцијом (сабирање или одузимање). Римске цифре I, V, X, L, C Множење и дељење (таблично) Нула и јединица као чиниоци; нула као дељеник. Замена места и здруживање чинилаца. Редослед рачунских	Облик рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару Методе рада: -демонстративна -дијалогска -илустративна -истраживачка -диференцирана -пројектна -хеуристичка -графички радови - индивидуализована метода -ИКТ метода -метода писаних радова, -интерактивна, -текстуална, -илустративна, -учење путем открића,	Наставник: -упознаје ученике са циљевима и садржајима теме -одређује претходно искуство ученика -прати рад и залагање ученика на часу -подстиче код ученика развој мишљења и разумевања -омогућити ученицима да сами изводе закључке -инсистира на практичној примени стечених знања -мотивише ученике за учење -оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика -подстиче ученике да опажају, примењују,	Комуникација - Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама и карактеристикама ситуације, поштујући ограничења у погледу дужине и намене Компетенција за учење - Користи различите изворе информација и има критички однос према њима- Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује,	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови. Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови.

	постављањем израза са највише две рачунске операције и провери тачност решења; – одреди непознати број у једначини са једном аритметичком операцијом; – одреди делове (облика) дате величине; – изрази одређену суму новца преко различитих апоена; – прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама; – прикаже мањи број података у табlici и стубичастим дијаграмом; – уочи правило и одреди следећи члан започетог низа;	операција. Множење и дељење збира и разлике бројем. Веза множења и дељења. Једначине са једном операцијом (множење или дељење). Бројевни изрази. Формирање израза на основу реалистичних ситуација. Разломци облика , $1 \leq n \leq 10$, визуелно и симболичко представљање	Наставна средства: -геометријски прибор -модел геометријских тела -квadratна и тачкаста мрежа -предмети из окружења -уџбеник -радна свеска -материјал за практичан рад (пластелин, картон, колаж папир, канап, бојице, фломастери...) -маказе -лепак Корелација: Српски језик, ликовна култура, музичка култура, свет око нас Место извођења: учионица	препознају, упоређују, изводе закључке...) Ученик: - кроз игру посматра и уочава боје и облике - именује предмете и одређује положај - повезује - упоређује, разликује и именује предмете - уочава - упоређује и класификује - закључује - проверава тачност решења и објашњава -активно приступа излагању новог градива и изради задатака на часу -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак	открива и повезује нова знања. Сарадња - Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара,- Критички процењује свој рад и рад чланова групе, доприноси унапређивању рада групе и уме да представи резултате рада. Решавање проблема - Препознаје проблем, рашчлањује проблемску ситуацију на делове и уочава везе између њих,- Планира стратегију решавања проблема,- Решава проблем	
--	--	--	--	---	--	--

					према планираној стратегији примењујући знања и вештине стечене учењем и ваншколским искуством. Дигитална компетенција - Приликом решавања проблема уме да одабере средство ИКТ-а и да га користи на одговарајући начин. Рад са подацима и информацијама - Користи информације у различитим симболичким модалитетима (табеларни, графички, текстуални приказ), чита, тумачи и примењује их , повезујући их са	
--	--	--	--	--	--	--

					претходним знањем из различитих области.	
Образовни стандарди						
Шифра стандарда	Текст стандарда					
1МА.1.1.1.	зна да прочита и запише дати број, уме да упореди бројеве по величини и прикаже број на датој полуправој					
1МА.1.1.2.	рачуна вредност бројевног израза са највише две операције сабирања и одузимања у оквиру прве стотине					
1МА.1.1.3.	множи и дели без остатка у оквиру прве стотине					
1МА.1.1.4.	уме да на основу текста правилно постави израз са једном рачунском операцијом					
1МА.1.1.5.	уме да одреди непознат чинилац, дељеник и делилац					
1МА.1.3.1.	уме да израчуна половину и четвртину неке целине					
	СРЕДЊИ НИВО					
1МА.2.1.1.	уме да примени својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, предходни, следећи број) и разуме декадни бројевни систем					
1МА.2.1.2.	уме да одреди десетицу најближу датом броју					
1МА.2.1.3.	сабира и одузима, рачуна вредност израза					
1МА.2.1.4.	рачуна вредност израза с највише две операције					
1МА.2.1.5.	уме да решава задатке са непознатим чиниоцем, дељеником или делилац					
1МА.2.3.1.	уме да израчуна половину и четвртину неке целине и обрнуто					
	НАПРЕДНИ НИВО					
1МА.3.1.1.	уме да примени својства природних бројева у решавању проблемских задатака					
1МА.3.1.2.	зна својства операција сабирања и одузимања и уме да их примени					
1МА.3.1.3.	уме да израчуна бројевну вредност израза са више операција, поштујући приоритет					
1МА.3.1.4.	уме да решава сложеније проблемске задатке дате у текстуалној форми					
1МА.3.3.1.	уме да израчуна половину и четвртину неке целине у сложенијим текстуалним задацима					

Редни број теме	Исходи По завршетку теме, ученик ће моћи да;	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
II	– разликује дуж, полуправу и праву; – одреди дужину изломљене линије (графички и рачунски); – одреди обим геометријске фигуре; – нацрта правоугаоник, квадрат и троугао на квадратној мрежи и тачкастој мрежи; – уочи подударне фигуре на датом цртежу; – уочи симетричне фигуре; – допуни дати цртеж тако да добијена фигура буде симетрична у односу на дату праву	Назив наставне теме/области: ГЕОМЕТРИЈА Садржај: Дуж, права и полуправа. Тачка и права. Отворена и затворена изломљена линија. Графичко надовезивање дужи. Дужина изломљене линије. Обим геометријских фигура без употребе формула. Цртање правоугаоника, квадрата и троугла на квадратној мрежи, на тачкастој мрежи. Симетричне фигуре. Подударност фигура (интуитивно).	Облик рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару Методе рада: -демонстративна -дијалогска -илустративна -истраживачка -диференцирана -пројектна -хеуристичка -графички радови - индивидуализована метода -ИКТ метода -метода писаних радова, -интерактивна, -текстуална, -илустративна, -учење путем открића, Наставна средства:	Наставник: -упознаје ученике са циљевима и садржајима теме -одредређује претходно искуство ученика -прати рад и залагање ученика на часу -подстиче код ученика развој мишљења и разумевања -омогућити ученицима да сами изводе закључке -инсистира на практичној примени стечених знања -мотивише ученике за учење -оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика -подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе	Комуникација - Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама и карактеристикама ситуације, поштујући ограничења у погледу дужине и намене Компетенција за учење - Користи различите изворе информација и има критички однос према њима- Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови. Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови.

			-геометријски прибор -модел геометријских тела -квадратна и тачкаста мрежа -предмети из окружења -учбеник -радна свеска -материјал за практичан рад (пластелин, картон, колаж папир, канап, бојице, фломастери...) -маказе -лепак Корелација: Српски језик, ликовна култура, музичка култура, свет око нас Место извођења: учионица	закључке...) Ученик: - кроз игру посматра и уочава боје и облике - именује предмете и одређује положај - повезује - упоређује, разликује и именује предмете - уочава - упоређује и класификује - закључује - проверава тачност решења и објашњава - активно приступа излагању новог градива и изради задатака на часу - практично примењује стечена знања - активно учествује у раду - самопроцењује напредак	знања. Сарадња - Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара,- Критички процењује свој рад и рад чланова групе, доприноси унапређивању рада групе и уме да представи резултате рада. Решавање проблема - Препознаје проблем, рашчлањује проблемску ситуацију на делове и уочава везе између њих,- Планира стратегију решавања проблема,- Решава проблем према планираној стратегији	
--	--	--	--	---	--	--

					примењујући знања и вештине стечене учењем и ваншколским искуством. Дигитална компетенција - Приликом решавања проблема уме да одабере средство ИКТ-а и да га користи на одговарајући начин. Рад са подацима и информацијама - Користи информације у различитим симболичким модалитетима (табеларни, графички, текстуални приказ), чита, тумачи и примењује их , повезујући их са претходним знањем из различитих	
--	--	--	--	--	--	--

					области.	
Образовни стандарди						
Шифра стандарда	Текст стандарда					
1МА.1.2.1. 1МА.1.2.2. 1МА.1.2.3.	ОСНОВНИ НИВО уме да именује геометријске објекте у равни (квадрат, круг, троугао, правоугаоник и тачка) зна јединице за мерење дужине (m, cm, dm) и њихове односе користи поступак мерења дужине линије приказане на слици					
1МА.2.2.1. 1МА.2.2.2. 1МА.2.2.6.	СРЕДЊИ НИВО уочава међусобне односе геометријских објеката у равни претвара јединице за мерење дужине (m, cm, dm) препознаје мрежу коцке и квадра					
1МА.3.2.1. 1МА.3.2.2.	НАПРЕДНИ НИВО претвара јединице за мерење (m, cm, dm) из већих у мање зна да нацрта мрежу коцке и квадра					

Редни број теме	Исходи По завршетку теме, ученик ће моћи да;	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
III	– изрази дужину у различитим јединицама за мерење дужине; – измери дужину дужи и нацрта дуж дате дужине – чита и запише време са часовника; – користи јединице за време у једноставним ситуацијама	Назив наставне теме/области: МЕРЕЊЕ И МЕРЕ Садржај: Мерење дужине стандардним мерним јединицама (m, dm, cm). Мерење времена (дан, месец, година, час, минут).	- За упознавање метарског система мера треба користити очигледна средства и давати ученицима да мере предмете из околине (у учионици, школском дворишту, код куће итд.). Исто тако, неопходно је и да се ученици вежбају да процењују одока (нпр. раздаљину између два предмета, масу и сл.), па да по завршеном таквом мерењу утврђују израчунавањем колику су грешку учинили. Облик рада: -фронтални -индивидуални -групни	Наставник: -упознаје ученике са циљевима и садржајима теме -одређује претходно искуство ученика -прати рад и залагање ученика на часу -подстиче код ученика развој мишљења и разумевања -омогућити ученицима да сами изводе закључке -инсистира на практичној примени стечених знања -мотивише ученике за учење -оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика -подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе	Компетенција за учење - Користи различите изворе информација и има критички однос према њима- Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања. Решавање проблема - Препознаје проблем, рашчлањује проблемску ситуацију на делове и уочава везе између њих,- Планира	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови. Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови.

			-рад у пару Методе рада: -демонстративна -дијалогска -илустративна -истраживачка -пројектна -хеуристичка -графички радови -ИКТ метода -интерактивна, -текстуална, -илустративна, -учење путем открића, Наставна средства: Уџбеник Рана свеска Наставни листићи Постери заматематику Нестандардне јединице мере Корелација: - Физичко и здравствено васпитање Различити облици трчања и ходања	закључке...) Ученик: - кроз игру посматра и уочава боје и облике - именује предмете и одређује положај - повезује - упоређује, разликује и именује предмете - уочава - упоређује и класификује - закључује - проверава тачност решења и објашњава - активно приступа излагању новог градива и изради задатака на часу - практично примењује стечена знања - активно учествује у раду - самопроцењује напредак	стратегију решавања проблема, - Решава проблем према планираној стратегији примењујући знања и вештине стечене учењем и ваншколским искуством. Сарадња - Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара - Критички процењује свој рад и рад чланова групе, доприноси унапређивању рада групе и уме да представи резултате рада. Комуникација - Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама и карактеристикама ситуације,	
--	--	--	--	--	--	--

			Место извођења: -Учионица -Школско двориште -Сала за физичко -Парк		поштујући ограничења у погледу дужине и намене.	
Образовни стандарди						
Шифра стандарда	Текст стандарда					
1МА.1.4.1. 1МА. 1.4.2. 1МА. 1.4.3.	ОСНОВНИ НИВО уме да изрази одређену суму новца преко разкичитих апоена и рачуна са новцем у једноставним ситуацијама зна да решава једноставне задатке са применом m, cm и dm уме да чита једноставније графиконе и табеле					
1МА.2.4.1. 1МА.2.4.2. 1МА.2.4.3.	СРЕДЊИ НИВО уме да изрази одређену суму новца преко разкичитих апоена и рачуна са новцем у сложенијим ситуацијама зна јединице за време (, минут и сат) и пореди временске интервале у једноставним ситуацијама уме да користи податке приказане графички или табеларно у решавању једноставнијих задатака					
1МА.3.4.1.	НАПРЕДНИ НИВО зна јединице за време (минут и сат) и уме да пореди временске интервале у сложенијим ситуацијама					

Кључни појмови: односи у простору, геометријски облици, број, сабирање и одузимање и мерење.

Напомена: Планирани број посета: Градски парк - Каменград (3 часа)

ДОПУНСКА НАСТАВА – МАТЕМАТИКА – 18 ЧАСОВА

Садржаји-наставне теме	Активности наставника	Активности ученика	Методе наставе и учења	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:
ГЕОМЕТРИЈА	- упознаје ученике са циљевима и садржајима теме -одредређује претходно искуство ученика -прати рад и залагање ученика на часу -подстиче код ученика развој мишљења и разумевања -омогућити ученицима да сами изводе закључке -инсистира на практичној примени стечених знања -мотивише ученике за учење -подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке...)	- посматра - уочава - именује - упоређује - разликује - именује - упоређује - уочава	- учење путем откривања - истраживање - симулација - пројекат - решавање проблема - кооперативно учење - учење путем откривања - истраживање - симулација - пројекат - решавање проблема - кооперативно учење	– разликује дуж, полуправу и праву; – одреди дужину изломљене линије (графички и рачунски); – нацрта правоугаоник, квадрат и троугао на квадратној мрежи и тачкастој мрежи; – уочи подударне фигуре на датом цртежу; – уочи симетричне фигуре; – допунити цртеж тако да добијена фигура буде симетрична у односу на дату праву

БРОЈЕВИ	-одређује претходно искуство ученика -прати рад и залагање ученика на часу -подстиче код ученика развој мишљења и разумевања -омогућити ученицима да сами изводе закључке -инсистира на практичној примени стечених знања -мотивише ученике за учење -подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке...)	- Посматра - пребројава - броји - сређује по редоследу - рачуна	- учење путем откривања - истраживање - симулација - пројекат - решавање проблема - кооперативно учење	– одреди десетице најближе датом броју; – усмено сабира и одузима бројеве до 100; – користи појмове чинилац, производ, дељеник, делилац, количник, садржалац; – примени замену места и здруживање сабирака и чинилаца ради лакшег рачунања; – усмено множи и дели у оквиру прве стотине; – израчуна вредност бројевног израза са највише две операције; – реши текстуални задатак постављањем израза са највише две рачунске операције и провери тачност решења; – одреди непознати број у једначини са једном аритметичком операцијом; – одреди делове (облика) дате величине; – изрази одређену суму новца преко различитих апоена; – прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама; – прикаже мањи број података у таблици и стубичастим дијаграмом; – уочи правило и одреди следећи члан започетог низа;
---	---	--	--	--

МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	-одређује претходно искуство ученика -прати рад и залагање ученика на часу -подстиче код ученика развој мишљења и разумевања -омогућити ученицима да сами изводе закључке -инсистира на практичној примени стечених знања -мотивише ученике за учење -подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке...)	- упоређује - мери и процењује - уочава - именује	- учење путем откривања - истраживање - симулација - пројекат - решавање проблема - кооперативно учење	– изрази дужину у различитим јединицама за мерење дужине; – измери дужину дужи и нацрта дуждате дужине – чита и запише време са часовника; – користи јединице за време у једноставним ситуацијама
-----------------------------	---	---	--	---

НАЧИНИ ПРОВЕРЕ ЗНАЊА

Праћење и вредновање, оцењивање ученика треба обављати **континуирано**, уважавајући **интересовања и активности ученика** у процесу учења, а у складу са **индивидуалним развојним способностима**. Праћење и вредновање вршиће се усмено, писмено и кроз истраживачке и практичне задатке. **Оцењивање се врши бројчано**. Потребно је да учитељ и у овој етапи наставног процеса делује подстицајно на ученика, користи интересантне начине рада, и диференциране задатке. Класичне провере знања, контролне вежбе и тестови биће сведени на најмању могућу меру. Поред **мотивационог значаја**, оцена је **одраз квалитета остварености испуњености постављених стандарда**.

СВЕТ ОКО НАС

Назив предмета	СВЕТ ОКО НАС
Циљ	Циљ наставе и учења Света око нас јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.
Разред	други
Годишњи фонд часова	72 часа

Напомена: Део школског програма овог наставног предмета који се односи на инклузивно образовање биће у анексу *Школског програма*, уколико постоји потреба за овом врстом подршке.

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА		САДРЖАЈИ
-идентификује групе људи којима припада и своју улогу у њима; – оствари права и изврши обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада; – се понаша тако да уважава различитости других људи; – прихвати последице када прекрши правила понашања групе; – сарађује са другима у групи на заједничким активностима; – разликује потребе од жеља на једноставним примерима из сопственог живота; – препозна грб, заставу и химну Републике Србије и примерено се понаша према симболима; – одреди тип насеља на основу његових карактеристика; – повеже личну хигијену, боравак у природи, физичку активност и	НАСЕЉЕСА ОКОЛИНОМ	ДРУГИ И ЈА	Групе људи: родбина, (ван)школска заједница, становници насеља. Права и обавезе чланова група. Однос потреба и жеља. Правила понашања појединаца и група. Породични, школски и празници насеља.
		КУЛТУРАЖИВЉЕЊА	Симболи Републике Србије: грб, застава и химна. Типови насеља: село, град. Здрав начин живота: хигијена тела, разноврсна исхрана, број obroка, боравак у природи и физичка активност. Врсте саобраћаја (копнени, водни и ваздушни и одговарајућа превозна средства). Безбедно понашање у саобраћају у насељу (кретање улицом и путем без тротоара, прелажење улице и пута без пешачког прелаза). Правила понашања у превозним средствима (аутомобил и јавни

разноврсну исхрану са очувањем здравља; – одржава личну хигијену – руку, зуба и чулних органа; – примени правила културног и безбедног понашања у саобраћају и превозним средствима у насељу са околином; – безбедно поступа пре и током временских непогода; – истезањем, савијањем и сабијањем одреди својства материјала; – одабере материјале који својим својствима највише одговарају употреби предмета; – пронађе нову намену коришћеним предметима; – наводи примере различитих облика кретања у окружењу; – одабере начин кретања тела, узимајући у обзир облик тела, врсту подлоге и средину у којој се тело креће; – измери растојање које тело пређе током свог кретања; – пронађе тражени објект у насељу помоћу адресе/карактеристичних објеката; – именује занимања људи у свом насељу са околином; – одреди време помоћу часовника и календара користећи временске одреднице: сат, дан, седмицу, месец, годину; – забележи и прочита податке из личног живота помоћу ленте времена; – разликује облике рељефа у свом насељу и околини; – разликује облике и делове површинских вода у свом насељу и			превоз). Временске непогоде (олуја, град, мећава) и безбедно понашање у затвореном и на отвореном простору.
			ЧОВЕК СТВАРА Материјали (дрво, камен, метал, стакло, гума, пластика, папир, тканина, глина/пластелин) и производи људског рада. Еластичност материјала. Својства материјала одређују њихову употребу. Нова намена предмета направљених од различитих материјала. Занимања људи у граду и селу.
			КРЕТАЊЕ ИОРИЈЕНТАЦИЈАУ ПРОСТОРУ ИВРЕМЕНУ Различити облици кретања тела (хода, скаче, трчи, пада, лети, плива, котрља се, клизи). Утицај облика тела, подлоге и средине на кретање по равној подлози и пређено растојање тела. Сналажење у насељу помоћу адресе (улица, кућни број) и карактеристичних објеката. Сналажење у времену у односу на временске одреднице: минут, сат, дан, седмица, месец, година, датум, годишња доба. Средства за мерење времена: часовник, календар, лента времена.
			РАЗНОВРСНОСТПРИРОДЕ Рељеф и облици рељефа: узвишења, (брдо, планина) удубљења (долине, котлине) и равнице. Рељеф у насељу и околини. Облици појављивања воде: површинске воде (текуће, стајаће) и њихо-

околини; – идентификује заједничке особине живих бића на примерима из окружења; – повеже делове тела живих бића са њиховом улогом/улогама; – разврста биљке из окружења на основу изгледа листа и стабла; – разврста животиње из окружења на основу начина живота и начина исхране; – наведе примере који показују значај биљака и животиња за човека; – штедљиво троши производе које користи у свакодневним ситуацијама; – разврста отпад на предвиђена места; – негује и својим понашањем не угрожава биљке и животиње у окружењу; – препозна примере повезаности живих бића са условима за живот; – повеже промене у природи и активности људи са годишњим добрима; – изведе једноставне огледе пратећи упутства; – повеже резултате рада са уложеним трудом.			ви делови (извор, ток, корито, обала). Површинске воде у насељу и околини. Заједничке особине живих бића (дисање, исхрана, раст, остављање потомства). Функције (улога) делова тела живих бића. Разноврсност биљака у окружењу (зељасте и дрвенасте; лишћарске и четинарске). Разноврсност животиња у околини (домаће и дивље; биљоједи, месоједи и сваштоједи). Значај биљака и животиња за човека. Улога човека у очувању природе (штедња производа који се користе у свакодневном животу, разврставање отпада на предвиђена места, брига о биљкама и животињама). Сунчева светлост и топлота, вода, ваздух и земљиште – неопходни услови за живот. Промене у природи и активности људи у зависности од годишњих доба.
--	--	--	---

Кључни појмови садржаја: природа, оријентација у простору и времену, кретање, култура живљења.

Свет око нас – годишњи фонд часова 72

Редни број теме	Исходи По завршетку теме, ученик ће моћи да:	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
I Насеље са околином	– идентификује групе људи којима припада и своју улогу у њима; – оствари права и изврши обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада; – се понаша тако да уважава различитости других људи; – прихвати последице када прекрши правила понашања групе; – сарађује са другима у групи на заједничким активностима; – разликује	Назив наставне теме/области: Други и ја Садржај: Групе људи: родбина (ван)школска заједница, становници насеља. Права и обавезе чланова група. Однос потреба и жеља. Правила понашања појединаца и група. Породични, школски и празници насеља.	Часови у непосредној околини школе (објекти њихова намена, понашање у насељу, суседиРазговорПосматрање илустрација у уџбенику и разговор(породица, празници, дечја права...)Игра-Разредна телевизија-деца сама праве емисије на различите теме:вести из школе, квизови, загонетне личности (занимања), дебате (зашто волим- не волим да идем у школу, никада-или понекад треба слагати...); Облик рада: Групни, индивидуални, фронтални, рад у пару,Активна настава Методе рада: Дијалогска, илустративна, демонстративна,текстуална	Наставник: Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања, усмерава, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује Ученик: Посматра описује, групише, испољава, препознаје, упоређује,	Одговорно учешће у демократском друштву -има позитиван став према поштовању људских права и слобода Сарадња -поштује друге као равноправне чланове групе Решавање проблем -самостално или консултује друге у решавању проблема Рад са подацима и информацијама -користи податке из различитих	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови. Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика

	потребе од желба на једноставним примерима из сопственог живота;		амбијентална, разговора, хеуристичка, писаних радова, експериментална Наставна средства: Уџбеник, слике, пригодни радови, текст Наставни лист, материјал за оглед, енциклопедије, фотографије Корелација: Музичка култура Песма „ Од куће до школе“ Српски језик На селу- говорна вежба У граду- говорна вежба Упознајте моју кућу-говорна вежба А ово је моја школа-говорна вежба Грађанско васпитање Права деце Да кажем слободно Веронаука- Божић Место извођења: учионица, часови у непосредној околини школе (објекти њихова намена, понашање у насељу, суседи	именује, процењује, истражује, ствара, игра се, бележи, групише, експериментише, сналази се у простору и времену, сазнаје, ствара, сакупља, игра се	извора	и њихови практични радови. Активност ученика, питања ученика, контролни задаци, посматрање, праћење ангажовања ученика, наративне и анегдотске белешке
--	---	--	---	---	--------	---

Образовни стандарди	
Шифра стандарда	Текст стандарда
1ПД.1.5.1. 1ПД.1.5.2.	ОСНОВНИ НИВО зна које друштвене групе постоје и ко су њихови чланови зна основна правила понашања у породици, школи и насељу
1ПД.2.5.1. 1ПД.2.5.2.	СРЕДЊИ НИВО зна које су улоге различитих друштвених група и њихових чланова зна која су права и обавезе чланова у различитим друштвеним
1ПД.3.5.1.	НАПРЕДНИ НИВО разуме заједничке карактеристике друштвених група и разлике међу њима

Редни број теме	Исходи По завршетку теме, ученик ће моћи да:	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
II Насеље са околином	– препозна грб, заставу и химну Републике Србије и примерено се понаша према симболима; – одреди тип насеља на основу његових карактеристика; повеже личну хигијену, боравак у природи, физичку активност и разноврсну исхрану са очувањем здравља; одржава личну хигијену руку, зуба и чулних органа;	Назив наставне теме/области: Култура живљења Садржај: Симболи Републике Србије: грб, застава и химна. Типови насеља: село, град. Здрав	Облик рада: Групни, индивидуални, фронтални, рад у пару, активна настава Методе рада: Дијалогска, илустративна, демонстративна, текстуална, амбијентална, разговора, хеуристичка, писаних радова, експериментална Наставна средства: Уџбеник, слике, пригодни радови, текст Наставни	Наставник: Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања,	Одговоран однос према здрављу- разуме утицај природних појава и индустријских производа на здравље Препознаје сигурносне и здравствене ризике у животу и раду, примењује мере заштите, избегава	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови.

	– примени правила културног и безбедног понашања у саобраћају и превозним средствима у насељу са околином; – безбедно поступа пре и током временских непогода;	начин живота: хигијена тела, разноврсна исхрана, број obroka, боравак у природи и физичка активност. Врсте саобраћаја (копнени, водни и ваздушни и одговарајућа превозна средства). Безбедно понашање у саобраћају у насељу (кретање улицом и путем без тротоара, прелажење улице и пута без пешачког прелаза. Правила понашања у превозним средствима (аутомобил и јавни превоз). Временске непогоде (олуја, град, мећава) и безбедно понашање у затвореном и на отвореном	лист, материјал за оглед, енциклопедије, фотографије Корелација: Српски језикТекст“Хлеб“,В.АндрићБринемо о здрављу-говорна вежба Место извођења: учионица, часови у непосредној околини школе (објекти њихова намена, понашање у насељу, суседи); час у кабинету за информатику (Рачунар као средство комуникације, а не играчка); учешће у еколошкој акцији у сарадњи са локалном средином	усмерава, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује Ученик: Посматра описује, групише, испољава, препознаје, упоређује, именује, процењује, истражује, ствара, игра се, бележи, групише, експериментише, сналази се у простору и времену, сазнаје, ствара, сакупља, игра се	опасне ситуације, промовише здравље и сигурност Одговоран однос према околини- процењује и вреднује утицај својих навика у потрошњи ресурса и одлаганју отпада Компетенција за учење-Користи различите изворе информација и има критички однос према њима;	Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови. Активност ученика, питања ученика, контролни задаци, посматрање, праћење ангажовања ученика, наративне и анегдотске белешке
--	---	--	---	--	---	---

		простору.				
--	--	-----------	--	--	--	--

Образовни стандарди

Шифра стандарда	Текст стандарда
1ПД.1.5.4. 1ПД.1.5.5. 1ПД.1.6.2.	ОСНОВНИ НИВО: зна који су главни извори опасности по здравље људи и основне мере заштите зна поступке за очување и унапређивање људског здравља зна основнетинове насеља и њихове карактеристике
1ПД.2.5.3.	СРЕДЊИ НИВО: разуме повезаност и међузависност различитих људских делатности

Редни број теме	Исходи или циљеви учења	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
III Насеље са околином	По завршетку теме, ученик ће моћи да: – истезањем, савијањем и сабијањем одреди својства материјала; – одабере материјале који својим својствима највише одговарају	Назив наставне теме/области: Човек ствара Садржај: Материјали	Груписање објеката на основу једноставних својстава материјала; -Уочавати како својства материјала одређују њихову употребу Облик рада:	Наставник: Усмерава ,наводи, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује,	Компетенција за учење- способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује,открива и повезује нова знања;користи могућности ваншколског	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у

	употреби предмета; – пронађе нову намену коришћеним предметима;	(дрво, камен, метал, стакло, гума, пластика, папир, тканина, глина/пластелин) и производи људског рада. Еластичност материјала. Својства материјала одређују њихову употребу. Нова намена предмета направљених од различитих материјала. Занимања људи у граду и селу.	Групни, индивидуални, фронтални, рад у пару, Активна настава Методе рада: Дијалогска, илустративна, демонстративна, текстуална, амбијентална, разговора, хеуристичка, писаних радова, експериментална Наставна средства: Уџбеник, слике, пригодни радови, текст Наставни лист, материјал за оглед, енциклопедије, фотографије Коорелација: Ликовна култура Стварамо сенку Позориште сенки . Лутка за позориште сенки Меко-тврдо; глатко-храпаво; Место извођења: учионица	анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања, усмерава, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује Ученик: Посматра описује, групише, испољава, препознаје, упоређује, именује, процењује, истражује, ствара, игра се, бележи, групише, експериментише, налази се у простору и времену, сазнаје, ствара, сакупља, игра се	учења, негује и развија лична интересовања Предузимљивост и оријентација ка предузетништву- прилагођава се економским и друштвеним променама усмерен је на развој нових вештина које примењује у практичном раду, учествује у активности са другима у оквиру своје тимске улоге Дигитална компетенција- приликом решавања проблема уме да одабере средство ИКТ-а и да га користи на одговарајући начин.	разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови. Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови. Активност ученика, питања ученика, контролни задаци, посматрање, праћење ангажовања ученика,
--	--	---	--	--	--	---

						наративне и анегдотске белешке
Образовни стандарди						
Шифра стандарда	Текст стандарда					
1ПД.1.3.3. 1ПД.1.3.4. 1ПД.1.3.5. 1ПД.1.3.6.	ОСНОВНИ НИВО зна да различите животне намирнице садрже различите састојке зна основна својства материјала:тврдоћа, еластичност,густина,растворљивост, провидност, намагнетисаност зна да својства материјала одређују њихову употребу и препознаје примере у свом окружењу Зна промене материјала које настају због промене температуре, услед механичког утицаја и деловања воде и ваздуха СРЕДЊИ НИВО 1ПД.2.3.5. разликује повратне и неповратне промене материјала					
Редни број теме	Исходи или циљеви учења	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
IV Насеље са околином	По завршетку теме, ученик ће моћи да: – одабере начин кретања тела, узимајући у обзир облик тела, врсту подлоге и средину у којој се тело креће – измери растојање које тело пређе током свог	Назив наставне теме/области: Кретање и оријентација у простору и времену Садржај:	Практичан рад ученика(кретање у различитим срединама и по различитим подлогама)Истраживачке активности утицај подлоге и облика предмета на кретање(глатка и храпава подлога...);ИграДеца се договоре који дан у недељи	Наставник: Усмерава ,наводи, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује, анализира,	Решавање проблема Сарадња Компетенција за учење- способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује,открива и	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и

	кретања; – пронађе тражени објекат у насељу помоћу адресе/карактеристичних објеката; – именује занимања људи у свом насељу са околином; – одреди време помоћу часовника и календара користећи временске одреднице: сат, дан, седмицу, месец, годину; – забележи и прочита податке из личног живота помоћу ленте времена;	Различити облици кретања тела (хода, скаче, трчи, пада, лети, плива, котрља се, клизи). Утицај облика тела, подлоге и средине на кретање по равном подлози и пређено растојање тела. Сналажење у насељу помоћу адресе (улица, кућни број) и карактеристичних објеката. Сналажење у времену у односу на временске одреднице: минут, сат, дан, седмица, месец, година, датум, годишња доба. Средства за мерење времена: часовник, календар, лента времена.	ће представљати и формирају круг. Учитељ каже име једног дана и ученици који имају то име иступе корак уназад. Ко погрешно-испада. Затим са десне стране стају ученици који носе назив дана који је био јуче, а са леве сутра...Посматрање илустрација и разговор(временске одреднице:сада, пре, после, седмица....) Облик рада: Групни, индивидуални, фронтални, рад у пару,активна настава Методе рада: Дијалогска, илустративна, демонстративна,текстуална амбијентална, разговора, хеуристичка, писаних радова,експериментална Наставна средства: Уџбеник, слике, пригодни радови, текст Наставни лист, материјал за оглед, енциклопедије, фотографије Коорелација:	мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања, усмерава, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује Ученик: Посматра описује, групише, испољава, препознаје, упоређује, именује, процењује, истражује, ствара, игра се, бележи, групише, експериментише, налази се у простору и времену, сазнаје, ствара, сакупља, игра се	повезује нова знања;користи могућности ваншколског учења,негује и развија лична интересовања е Комуникација Естетичка компетенција; Рад са подацима и информацијама; Дигитална компетенција	дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови. Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови. Активност ученика, питања ученика, контролни задаци, посматрање, праћење ангажовања ученика, наративне и
--	---	---	---	---	---	---

			Математика- Бројеви од Ликовна култура Горе-доле.Лево-десно(Полица са играчкама)Напред- назад- између Место извођења: учионица			анегдотске белешке
--	--	--	---	--	--	-----------------------

Образовни стандарди

Шифра стандарда	Текст стандарда
1ПД.1.4.1. 1ПД.1.4.2. 1ПД.1.4.3. 1ПД.1.4.4. 1ПД.1.4.5.	ОСНОВНИ НИВО уме да препозна кретање тела у различитим појавама зна помоћу чега се људи оријентишу у простоеу: лева и десна страна, стране света, адреса, карактеристични објакти. уме да одреди стране света помоћу Сунца зна јединице за мерење времена:дан, недеља, месец,година, деценија и век уме да прочита тражене информације са часовника и календара СРЕДЊИ НИВО 1ПД.2.4.1. зна да кретање тела зависи од силе која на њега делује, врсте подлоге и облика тела

Редни број теме	Исходи или циљеви учења	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
V Насеље са околином	По завршетку теме, ученик ће моћи да: – разликује облике рељефа у свом насељу и околини; – разликује облике и делове површинских вода у свом насељу и околини; – идентификује заједничке особине живих бића на примерима из окружења; – повеже делове тела живих бића са њиховом улогом/улогама; – разврста биљке из окружења на основу изгледа листа и стабла; – разврста животиње из окружења на основу начина живота и начина исхране; – наведе примере који показују значај биљака и животиња за човека; – штедљиво троши производе које користи у свакодневним ситуацијама;	Назив наставне теме/области: Разноврсност природе Садржај: Рељеф и облици рељефа: узвишења, (брдо, планина) удубљења (долине, котлине) и равнице. Рељеф у насељу и околини. Облици појављивања воде: површинске воде (текуће, стајаће) и њихови делови (извор, ток, корито, обала). Површинске воде у насељу и околини. Заједничке особине живих бића (дисање,	Осмишљени часови у природи, излети и посетеПосматрање ангажованости на часуПродукти ученичких активностиИгре: 1.Погађалица живих бића-Ученици седе у кругу, водитељ наводи једно од станишта и показује играча који треба да каже назив биљке или животиње која живи у станишту,затим броји до 10, уколико учен не одговори или одговори погрешно испада из игре. Следећи играч не сме навести исту биљку или животињу. Победник је онај ко остане последњи и он је водитељ у новом такмичењуИстраживачке активности(особине воде,растворљивост материјала, особине ваздуха, основна својства	Наставник: Усмерава ,наводи, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања, усмерава, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује Ученик: Посматра описује, групише, испољава, препознаје, упоређује,	Компетенција заучење -има позитиван и одговоран однос према учењу Одговорно учешће у демократском друштву -промовише позитивне вредности друштва у различитим активностима- акције против болести зависности, злостављања животиња итд. Естетичка компетенција Препозанје природну и културну баштину Дигитална компетенција Ефикасно користи ИКТ за комуникацију и сарадњу Одговоран однос према здрављу Познаје улогу и значај воде,	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови. Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања;

	– разврста отпад на предвиђена места; – негује и својим понашањем не угрожава биљке и животиње у окружењу; – препозна примере повезаности живих бића са условима за живот; – повеже промене у природи и активности људи са годишњим добрима; – изведе једноставне огледе пратећи упутства; – повеже резултате рада са уложеним трудом.	исхрана, раст, остављање потомства). Функције (улога) делова тела живих бића. Разноврсност биљака у окружењу (зељасте и дрвенасте; лишћарске и четинарске). Разноврсност животиња у околини (домаће и дивље; биљоједи, месоједи и сваштоједи). Значај биљака и животиња за човека. Улога човека у очувању природе (штедња производа који се користе у свакодневном животу, разврставање отпада на предвиђена места, брига о биљкама и животињама). Сунчева светлост	земљишта, понашање материјала у води)Прављење збирки и албума -Огледи , последице загревања воде(водена пара), последице хлађења воде(лед), кружење воде у природи, струјањеваздуха-ветар,сенка Облик рада: Групни, индивидуални, фронтални, рад у пару,Активна настава Методе рада: Дијалогска, илустративна, демонстративна,текстуална, амбијентална, разговора, хеуристичка, писаних радова,експериментална Наставна средства: Уџбеник, слике, пригодни радови, текст Наставни лист, материјал за оглед, енциклопедије, фотографије Коорелација: Српски језикУ зоо врту-говорна вежба	именује, процењује, истражује, ствара, игра се, бележи, групише, експериментише, сналази се у простору и времену, сазнаје, ствара, сакупља, игра се	намерница,примењује мере личне хигијене и хигијене простора.	Свеске ученика и њихови практични радови. Активност ученика, питања ученика, контролни задаци, посматрање, праћење ангажовања ученика, наративне и анегдотске белешке
--	---	--	---	--	---	--

		и топлота, вода, ваздух и земљиште – неопходни услови за живот. Промене у природи и активности људи у зависности од годишњих доба.	Музичка култура, „Карневал животиња“ – „Кокошке и петлови“ и „Магарци“ – К.С. Санс; Илустровање непознате песме Бројалица „Лептир и цвет“ Песма „ Ал је леп овај свет“ - Г. Илић Дечја песма „Ситна је киша падала“, Зеца коло води “- Ст. П. Коруповић; Место извођења: учионица, осмишљени часови у природи, излети и посете			
--	--	--	--	--	--	--

Образовни стандарди

Шифра стандарда	Текст стандарда
	ОСНОВНИ НИВО
1ПД.1.1.1.	прави разлику између природе и производа људског рада
1ПД.1.1.2.	зна ко и шта чини живу и неживу природу
1ПД.1.1.3.	зна заједничке карактеристике живих бића
1ПД.1.1.4.	уме да класификује жива бића према једном од следећих критеријума: изгледу, начину исхране, кретања и размножавања
1ПД.1.1.5.	препознаје и именује делове тела живих бића
1ПД.1.1.6.	разликује станишта према условима живота и живим бићима у њима
1ПД.1.2.1.	препознаје и именује природне ресурсе
1ПД.1.2.3.	разликује повољно и неповољно деловање човека по очување природе

1ПД.2.1.1. 1ПД.2.1.2. 1ПД.2.1.4. 1ПД.2.2.3.	СРЕДЊИ НИВО разуме повезаност живе и неживе природе на очигледним примерима зна основне разлике између биљака, животиња и људи зна улогу основних делова живих бића зна основне мере заштите живе и неживе природе као природних ресурса НАПРЕДНИ НИВО разуме повезаност живе и неживе природе на мање очигледним примерима зна основне мере заштите живе и неживе природе као природних ресурса
---	--

Напомена:

Планирани број посета и шетњи: Градски парк- Каменград (3 часа), Оближњи комплекси: „Дечије село“, Бања Врујци или Радмиловац (2 часа).

Исходи наставног предмета Света око нас биће реализовани кроз планирану **наставу у природи и излет** у току школске године.

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Назив предмета	ЛИКОВНА КУЛТУРА
Циљ	Циљ наставе и учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.
Разред	други
Годишњи фонд часова	72 часова

Напомена: Део школског програма овог наставног предмета који се односи на инклузивно образовање биће у анексу Школског програма, уколико постоји потреба за овом врстом подршке.

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ /ТЕМА	САДРЖАЈИ
– користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин; – изрази, одабраним материјалом и техникама своје емоције, машту, сећања и замисли; – користи једноставне информације и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад; – изражава, светлим или тамним бојама, свој доживљај уметничког дела; – идентификује истакнути део целине и визуелне супротности у свом окружењу; – преобликује, самостално или у сарадњи са другима, материјале и предмете за рециклажу; – тумачи једноставне визуелне информације које опажа у свакодневном животу; – изражава мимиком и/или телом различита расположења, покрете и кретања; – упоређује свој и туђ естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; – повезује уметничко занимање и одговарајуће продукте; – пружи основне информације о одабраном музеју; – разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити.	ОБЛИЦИ	Облици (светлост као услов за опажање облика; визуелне карактеристике природних и вештачких облика; дизајн предмета за свакодневну употребу). Супротности (обојено и безбојно, једноставно и сложено, испупчено и удубљено, ближе и даље...). Облик и целина (истакнути део целине; везивање и спајање облика).
	СПОРАЗУМЕВАЊЕ	Тумачење (невербално и визуелно изражавање; садржај визуелних информација). Слика и реч (редослед радње у стрипу; знаци; лепо писање; честитке).
	ЛИКОВНЕ ИГРЕ	Боја (светле и тамне боје; боја и

		облик; боја и звук). Замишљања (стварност и машта).
	ПРОСТОР	Простор (обликовање простора – школа, учионица, соба; музеј). Кретање (кретање једног облика у простору; кретање више облика у простору). Сцена (маске, костими, реквизити).

Ликовна култура – фонд часова 72

Редни број теме	Исходи или циљеви учења	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
I	По завршетку теме, ученик ће моћи да: – користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин; – изрази, одабраним материјалом и техникама своје емоције, машту, сећања и замисли; – користи једноставне информације и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад; – изражава,	Назив наставне теме/области: Облици Садржај: Облици (светло као услов за опажање облика, визуелне карактеристике природних и вештачких облика; дизајн предмета за свакодневну употребу). Супротности (обојено и безбојно, једноставно и сложено, испупчено и удубљено, ближе и даље...). Облик и целина	-Примена материјала и техника у сликању и вајању различитих облика које ученици познају (животиње, предмети, људи..) - Анализом свог рада -Анализом радова осталих ученика -Цртањем употребних предмета - Час у природи посматрање ближе околине; школског дворишта; објеката) Цртањем простора у коме ученици бораве свакодневно (своје собе, куће, школе) Цртањем употребних предмета и	Наставник: Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, развија кооперативност, план ира, организује Ученик: Посматра, опипава, објашњава, црта, слика, изражава, ствара, дискутује, комуницира, закључује, мисли, креира	Естетичка компетенција, препознаје и развија сопствене стваралачке способности и креативност Компетенцијас арадња – активно и конструктивно учествује у раду групе или пара	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, однос према раду, однос према себи, однос према другима, разумевање, повезивање, оригиналност, вербално изражавање, употреба техника

	светлим или тамним бојама, свој доживљај уметничког дела; идентификује истакнути део целине и визуелне супротности у свом окружењу; – преобликује, самостално или у сарадњи са другима, материјале и предмете за рециклажу.	(истакнути део целине; везивање и спајање облика)	извештавање о њиховој намени. Посета оближњим продавницама, (посматрање производа на рафовима) Одељенским изложбама радова. Уређивањем паноа са радовима (уочавање и постављање радова са светлијим, тамнијим бојама, мањим, већим облицима, положеним или усправним) Стварањем сенки уз помоћ руку. Игре светлом и сенком уз промене облика сенке у зависности од светлосног извора. Посматрањем светла и сенке на предметима у учионици у зависности од светлосног			
--	--	--	---	--	--	--

			извораЦртањем предмета, бојење истог, његово преобликовање; додавање других елемената. Облик рада: фронтални, групни, индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна, дијалошка, илустративна, истраживачка, практичан рад Корелација: Свет око нас- Од чега су предмети око насМатеријали и њихова својства (меко, тврдо;провидно, непровидно; храпаво, глатко) Место извођења: Учионица			
--	--	--	---	--	--	--

Редни број теме	Исходи или циљеви учења	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
II	По завршетку теме, ученик ће моћи да: – тумачи једноставне визуелне информације које опажа у свакодневном животу;	Назив наставне теме/области: Споразумевање Садржај: Тумачење (невербално и визуелно изражавање; садржај визуелних информација). Слика и реч (редослед радње у стрипу; знаци; лепо писање; честитке).	Гледање цртаних филмова (посматрање, анализа; стицање знања о настанку цртаног филма; његове намене) Формирањем целине од више делова (илустровање приче, бајке кроз слике.) Читање стрипа (његово посматрање, анализа, разумевање постојања истог, његове намене) Претварање текста приче, песме у стрип. Обликовање кореографије за луткарску представу Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у	Наставник: Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, развија кооперативност, планира, организује Ученик: Посматра, опипава, објашњава, црта, слика, изражава, ствара, дискутује, комуницира, закључује, мисли, креира	Компетенцијас арадња – активно и конструктивно учествује у раду групе или пара Дигитална компентенција- уме да претражује и користи ИКТ	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, однос према раду, однос према себи, однос према другима, пакумевање, повезивање, оригиналност, вербално изражавање, употреба техника

			пару Методе рада: вербална, демонстративна, дијалошка, илустративна Корелација: Музичка култура- Музика из цртаног филма „Мала сирена“ Српски језик Прича по низу слика Место извођења: учионица			
Редни број теме	Исходи или циљеви учења	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
III	По завршетку теме, ученик ће моћи да: – изражава мимиком и/или телом различита расположења, покрете и кретања; упоређује свој и	Назив наставне теме/области: Ликовне игре Садржај: Боја (светле и тамне боје; боја и облик; боја и звук).	Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, у пару Методе рада: вербална, демонстративна илустративна Корелација: Српски језик,	Наставник: Разговара, показује, изражава мишљење, посматра Ученик: Посматра, опипава, објашњава, црта, слика, изражава, ствара, дискутује, комуницира, закључује, мисли,	Естетичка компетенција -препознаје и развија сопствене стваралачке способности и креативност; уче ник влада основним значењем појма	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, однос према раду, однос према себи, однос према другима, пакумевање, повезивање, о ригиналноост, вербално изражавање, употреба техника

	туђи естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела;	Замишљања (стварност и машта)	ликовна култура, музичка култура, пројектна настава Место извођења: учионица	креира	култура Компетенцијас арадња – активно и конструктивно учествује у раду групе или пара	
Редни број теме	Исходи или циљеви учења	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
IV	По завршетку теме, ученик ће моћи да: – повезује уметничко занимање и одговарајуће продукте; – пружи основне информације о одабраном музеју; – разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити.	Назив наставне теме/области: Простор Садржај: Простор (обликовање простора – школа, учионица, соба; музеј). Кретање (кретање једног облика у простору; кретање више облика у простору). Сцена (маске, костими,	Посета значајних објеката изнајближег окружења Посета библиотеци Час у природи (посматрање ближе околине; школског дворишта; објеката) Цртањем употребних предмета и извештавање о њиховој намени. Анализа ученичких радова Доживљај током	Наставник: Разговара, показује, изражава мишљење, посматра Ученик: Посматра, опипава, објашњава, црта, слика, изражава, ствара, дискутује, комуницира, закључује, мисли, креира	Компетенција одговорно учешће у демократском друштву -негује своју културну баштину, понаша се одговорно у друштву.. Естетичка компетенција -препознаје и развија сопствене	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, однос према раду, однос према себи, однос према другима, пазумевање, повезивање, оригиналност, вербално изражавање, употреба техника

		реквизити).	боравка на планини, мору... описивање, илустрација Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару Методе рада: вербална, демонстративна, дијалошка, илустративна Корелација: Свет око нас Групе људи: породица, школска заједница, разред, одељење, суседи. Права и обавезе чланова група. Правила понашања појединаца и групе. Место извођења: учионица		стваралачке способности и креативност; ученик влада основним значењем појма култура Компетенције: арадња – активно и конструктивно учествује у раду групе или пара	
--	--	-------------	---	--	---	--

Кључни појмови садржаја: простор, облик, линија, боја.

Напомена: Планирани број посета: Градска галерија (5 часова), Градски парк (2 часа)

Прибор, материјали и средства која ће ученици користити на изради својих задатака наведени у програму за ликовну културу за сваку тему појединачно.

НАЧИНИ ПРОВЕРЕ ЗНАЊА

- Проверавање постигнућа и праћење напредовања ученика вршиће се полазећи од ученикових способности, степена спретности и умешности. Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом процењивања узимаће се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа, могућности и ангажовање ученика у наставном процесу. Наставник редовно прати и бележи успешност рада ученика, а затим на крају програмске целине бележи успешност рада ученика.

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Назив предмета	МУЗИЧКА КУЛТУРА
Циљ	Циљ наставе и учења Музичке културе је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.
Разред	други
Годишњи фонд часова	36 часова

Напомена: Део школског програма овог наставног предмета који се односи на инклузивно образовање биће у анексу *Школског програма*, уколико постоји потреба за овом врстом подршке.

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
– објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело; – разликује различите инструменте по боји звука и изражајним могућностима; – издвоји основне музичке изражајне елементе; – препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; – повезује карактер дела са изражајним музичким елементима и инструментима; – изговара бројалице у ритму, уз покрет; – пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; – изводи уз покрет музичке и традиционалне игре;	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	Уметничка музика у цртаним и анимираним филмовима. Односзвук-лик, музика-радња. Композиције које илуструју различита осећања. Звук и тон (извори) – звуци из природе и окружења. Тон: боја (различити гласови и инструменти), трајање (кратак-дуг),јачина (гласан-тих), висина (висок-дубок). Композиције које илуструју различите боје људског гласа и инструмената. Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, дваинструмента, један свирач, група свирача, оркестар). Различити жанрови везани за ситуације значајне у животу ученика. Музичка прича. Композиције различитог карактера и елементи музичке изражајности(мелодијска линија, темпо, ритам, динамика). Музички бонтон. Музика и здравље. Носиоци звука (цеде плејер, рачунар...).

– примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; – свира по слуху ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; – повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама; – повезује ритам са графичким приказом; – објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења; – учествује у школским приредбама и манифестацијама; – направи дејче ритмичке инструменте; – осмисли покрете уз музику; – осмисли ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука; – осмисли одговор на музичко питање; – осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; – према литерарном садржају изабере од понуђених, одговарајући музички садржај; – поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; – користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука.	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	Изговор бројалице у ритму уз покрет. Звучне ономатопеје и илустрације Правилан начин певања – држање тела и дисање. Правилна дикција – изговарање брзалица и бројалица. Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера. Певање песама уз покрет – песме уз игру и народне песме. Певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова уз боју (а1 бела, ха1 љубичаста боја). Дејчи и алтернативни инструменти и начини свирања на њима. Инструментална пратња по слуху уз бројалице и песме – пулс, ритам, груписање удара. Певање и извођење музичких игара уз свирање на дејчим инструментима – песме уз игру, дидактичке игре, музичке драматизације. Свирање инструменталних аранжмана на дејчим ритмичким инструментима и на алтернативним изворима звука. Музички бонтон.
	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	Израда дејчих ритмичких инструмената од различитих материјала. Креирање сопствених покрета уз музику. Стварање једноставне ритмичке пратње коришћењем различитих извора звука. Музичка питања и одговори и музичка допуњалка. Стварање звучне приче од познатих музичких садржаја, звучних ономатопеја и илустрација на краћи литерарни текст.

Кључни појмови садржаја: звук, тон, певање, свирање, слушање, музичке игре, музички бонтон.

Напомена: Планирани број посета: Центар за културу (позориште) , Градска библиотека,, Фестивал хумора за децу“ (2 часа)

НАЧИНИ ПРОВЕРЕ ЗНАЊА

Праћење и вредновање, оцењивање ученика треба обављати **континуирано**, уважавајући **интересовања и активности ученика** у процесу учења, а у складу са **индивидуалним развојним способностима**. Оцењивање се врши **бројчано**. Уколико ученик нема развијене посебне

способности, приликом процењивања узимаће се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа, могућности и ангажовање ученика у наставном процесу. Наставник прво мора да упозна музичке способности сваког ученика, а затим да редовно прати напредовање ученика. Сагледава се опште ангажовање и рад ученика. Потребно је да учитељ и у овој етапи наставног процеса делује подстицајно на ученика, користи интересантне начине рада, и диференциране задатке.

Редни број теме	Исходи или циљеви учења	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
I	По завршетку теме, ученик ће моћи да: – објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело; – разликује различите инструменте по боји звука и изражајним могућностима; – издвоји основне музичке изражајне елементе; – препозна	Назив наставне теме/области: Слушање музике Садржај: Уметничка музика у цртаним и анимираним филмовима. Однос звук-лик, музика-радња. Композиције које илуструју различита осећања. Звук и тон (извори) – звуци из природе и окружења. Тон: боја (различити гласови и	Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, у пару Методе рада: вербална, демонстративна илустративна Корелација: Српски језик, ликовна култура, свет око нас, пројектна настава Место извођења: учионица	Наставник: Припрема, мотивише, чита; усмено излаже; показује; -усмерава активности ученика -подстиче ученике на активно слушање и певање музике; води разговор Ученик: пева по слуху, свира, активно учествује у певању, слушању музике	Компетенција комуникација -Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама и карактеристикама ситуације. -Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин. -Користи на одговарајући и креативан начин језик и стил који је	Посматрање ангажованости на часу Препознавање слушане музике Разговор са учеником Усмено испитивање

	музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; – повезује карактер дела са изражајним музичким елементима и инструментима;	инструменти), трајање (кратак-дуг), јачина (гласан-тих), висина (висок-дубок). Композиције које илуструју различите боје људског гласа и инструмената. Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар). Различити жанрови везани за ситуације значајне у животу ученика. Музичка прича. Композиције различитог карактера и елементи музичке изражајности (мелодијска линија, темпо, ритам, динамика). Музички бонтон. Музика и здравље. Носиоци звука (цеде плејер,			специфичан за различите дисциплине. Компетенција одговорно учешће у демократском друштву -Негује своју националну културну баштину. -Промовише позитивне вредности друштва у различитим активностима (културно. уметничке акције). Компетенција сарадња - Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара. Компетенција дигитална компетенција -Ефикасно користи	
--	--	--	--	--	---	--

		рачунар...).			ИКТ за комуникацију и сарадњу.	
Редни број теме	Исходи или циљеви учења	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
II	По завршетку теме, ученик ће моћи да: – изговара бројалице у ритму, уз покрет; – пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; – изводи уз покрет музичке и традиционалне игре; – примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у	Назив наставне теме/области: Извођење музике Садржај: Изговор бројалице у ритму уз покрет. Звучне ономатопеје и илустрације Правилан начин певања – држање тела и дисање. Правилна дикција – изговарање	-ПЕВАЊЕ ПЕСАМА - изражајно читање текста песме и изражајно певање песме, понекад и демонстрирање, (учитељ), ученици са учитељем певају песму по строфама, певање песме у целини, изражајно певање песме без пратње); -надпевавање по групама; -ИЗВОЂЕЊЕ БРОЈАЛИЦЕ - учитељ изводи бројалицу у целини, затим по деловима,	Наставник: Припрема, мотивише, чита; усмено излаже; показује; -усмерава активности ученика -подстиче ученике на активно слушање и певање музике, води разговор Ученик: Препознаје темпо, различите тонске боје,	Компетенција комуникација - Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама и карактеристикама ситуације. - Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин. - Користи на одговарајући и креативан начин језик и стил који је специфичан за различите дисциплине. Компетенција одговорно	Посматрање ангажованости на часу Разговор са учеником Усмено испитивање Певање бројалица и песама по слуху Извођење одговарајуће пратње уз песму (руке, тело) Свирање по слуху пратње уз бројалице и песме Певање и извођење

	групном певању и свирању; – свира по слуху ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; – повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама; – повезује ритам са графичким приказом; – објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења; – учествује у школским приредбама и манифестацијама,	брзалица и бројалица. Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера. Певање песама уз покрет – песме уз игру и народне песме. Певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова уз боју (а1 бела, ха1 љубичаста боја). Дечји и алтернативни инструменти и начини свирања на њима. Инструментална пратња по слуху уз бројалице и песме – пулс, ритам, груписање удара. Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментима – песме уз игру,	ученици са учитељом изводе бројалицу по деловима, затим је спајају у целину, могу је пратити штапићима, звечкама, конзервама; -МУЗИЧКА ИГРА - ученици прате и изводе упутства учитеља; -СВИРАЊЕ НА НАПРАВЉЕНИМ МУЗИЧКИМ ИНСТРУМЕНТИМА (штапићи, звечке, конзерве....) Облик рада: Фронтални, групни, индивидуални, практичан рад и радионица Методе рада: монолошка, дијалогска, слушање аудио примера, игровне активности, истраживачки рад, метода стваралачког рада Наставна средства: текстовна наставна	изражава се покретом и кретањем	учешће у демократском друштву - Негује своју националну културну баштину. - Промовише позитивне вредности друштва у различитим активностима (културно. уметничке акције). Компетенција за учење - Има позитиван и одговоран однос према учењу. Компетенцијасарадња - Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара. Естетичка компетенција - Препознаје естетичке елементе у различитим контекстима као што су: уметничко стваралаштво, национална и светска културна баштина. - Показује позитиван однос према сопственој и култури	музичких игара уз свирање на дечјим инструментима
--	--	--	--	--	---	--

		дидактичке игре, музичке драматизације. Свирање инструменталних аранжмана на дејим ритмичким инструментима и на алтернативним изворима звука. Музички бонтон.	средства, аудитивна наставна средства, помоћна техничка средства Корелација: Српски језик-Мој друг,моја другарица (Говорна вежба); Играмо се гласовима, словима, речима;.Свет око нас-Јесен, Зима, Пролеће, ПразнициФизичко и здравствено васпитање-Иде маца око тебе, Ко пре до мене, Разбрајалице за игру-наставни садржаји који могу да се прилагоде теми-ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ Место извођења: учионица		других заједница, упознаје и разуме њихове вредности. - Препознаје и развија сопствене стваралачке	
--	--	--	---	--	--	--

Редни број теме	Исходи или циљеви учења	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
III	По завршетку теме, ученик ће моћи да: – направи дечје ритмичке инструменте; – осмисли покрете уз музику; – осмисли ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука; – осмисли одговор на музичко питање; – осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; – према литерарном садржају изабере од понуђених, одговарајући	Назив наставне теме/области: Музичко стваралаштво Садржај: Израда дечјих ритмичких инструмената од различитих материјала. Креирање сопствених покрета уз музику. Стварање једноставне ритмичке пратње коришћењем различитих извора звука. Музичка питања и одговори и музичка допуњалка. Стварање звучне приче од познатих	-Подстицање и развијање жеље за изражајнијим певањем; -Обележавање појединих речи или фраза током извођења мелодије звуком неких инструмената , према избору ученика; -Опонашање звукова из околине, спонтано или договореном импровизацијом (звуци у кући, звуци града, звуци у природи); -Смишљање малих ритмичких целина остварених говором или спонтано изговорених група гласова; -Потпуно слободна звучна импровизација остварена рукама или ногама, односно дечјим			Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, степен ангажовања, уложен труд и лично напредовање сваког ученика у складу са његовим музичким могућностима.

	музички садржај; – поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; – користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука.	музичких садржаја, звучних ономатопеја и илустрација на краћи литерарни текст.	инструментима; -Слободан, импровизован звучни разговор остварен једним од претходно наведених начина; -Мале, договором састављене музичке игре уз покрет; Облик рада: фронтални, рад у групи, индивидуални Методе рада: монологска, дијалогска, слушање аудио-примера, илустративно-демонстративна метода Наставна средства: Текстовна наставна средства, аудитивна средства, помоћна техничка средства, илустративно-демонстративна средства Корелација: Ликовна култура- Грађење слободних облика спајањем готових предмета			
--	--	---	--	--	--	--

			Физичко васпитање- Народне игре Српски језик- наставни садржаји који могу да се прилагоде теми- МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО Место извођења: учионица			
--	--	--	--	--	--	--

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Назив предмета	ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ
Циљ	Циљ наставе и учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.
Разред	други
Годишњи фонд часова	108 часова

Напомена: Део школског програма овог наставног предмета који се односи на инклузивно образовање биће у анексу *Школског програма*, уколико постоји потреба за овом врстом подршке.

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА		САДРЖАЈИ
– примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); – правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; – комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; – одржава равнотежу у различитим кретањима; – разликује правилно од неправилног држања тела; – успостави правилно држање тела; – правилно дише током вежбања; – изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; – изведе дечји и народни плес; – користи основну терминологију вежбања; – поштује правила понашања у и на просторима за вежбање; – поштује мере безбедности током	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ		Вежбе за развој снаге. Вежбе за развој покретљивости. Вежбе за развој издржљивости. Вежбе за развој брзине. Вежбе за развој координације.
	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ	Ходање и трчање	Ходање: – кратким корацима, – дугим корацима, – у различитом ритму, – ходање опружањем стајне ноге, – ходање са реквизитом, – ходање са променом правца и смера, – ходање комбиновано са различитим покретима, – ходање преко ниских препрека, – елементарне игре са ходањем. Техника трчања: – трчање преко препрека, – трчање са променом ритма, – трчање са променом правца и смера, – брзо трчање стартом из различитих почетних положаја,

вежбања; – одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; – поштује правила игре; – навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; – прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења; – уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; – уочава улогу делова тела у вежбању; – уочи промене у расту код себе и других; – препозна сопствено болесно стање и не вежба када је болестан; – примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања; – одржава личну хигијену; – учествује у одржавању простора у коме живи и борави; – наведе врсте намирница у исхрани; – препознаје везу вежбања и уноса воде; – повеже ходање и трчање са позитивним утицајем на здравље; – препозна лепоту покрета у вежбању; – се придржава правила вежбања; – вреднује успех у вежбању;			– трчање 30 m – елементарне игре са трчањем.
		Скакања и прескакања	Поскоци у месту. Поскоци у кретању. Скакања удаљ. Скакања увис. Прескакање дуге вијаче. Вежбе скакања и прескакања упором рукама. Игре уз коришћење различитих облика скакања и прескакања.
		Бацања и хватања	Ходање и трчање са котрљањем лопте. Бацање лоптице из места у даљину и у циљ. Бацање лоптице из кретања. Бацање лопте увис без и са okreом за 3600. Вођење лопте једном и другом руком у месту и кретању. Додавање лопте једном и другом руком. Вођење лопте у ходању и трчању. Гађање лоптом у импровизовани кош, ниски кош и гол. Елементарне игре са вођењем, додавањем и гађањем лоптом у циљ. Штафетне игре и друге елементарне игре лоптом (вођење, хватање, додавање).
		Пузања, вишења, упори и пењања	Помицање на дохватном вратилу са погрченим ногама у вису предњем. Помицање у вису предњем окретањем за 1800, са укрштеним хватом. Њихање уз помоћ. Проширени садржаји Узмак корацима уз косу површину. Бочно пењање уз лестве са наизменичним прехватањем и опирањем истовремено обема ногама..

		Вежбе на тлу	Основни садржаји Два повезана колута напред. Колут напред и скок пруженим телом. Колут назад из чучња у чучањ, низ косу површину. Колут назад. Састав од научених елемената. Игре усвојених вежби. Проширени садржаји Колут напред из упора стојећег опружених ногу. Колут преко лопте. Одељењско такмичење са задатом комбинацијом вежби.
		Вежбе равнотеже	Основни садржаји Мала вага на тлу, клупи и ниској греди. Ходање привлачењем на целом стопалу и успон. Ходање опружањем стајне и предножењем замајне ноге. Ходање уназад на греди. Састав из првог разреда допунити наученим вежбама. Проширени садржаји Наскок кораком на греду. Чучањ и окрет у чучњу за 900 и 1800. Састав из првог разреда допунити вежбама ходањем уназад и окретом у чучњу за 1800. Одељенско такмичење.
		Вежбе са реквизитима	Вежбе обликовања сареквизитима. Трчања, поскоци и скокови уз коришћење реквизита. Прескакање вијаче на различите начине. Дизање и ношење предмета и реквизита на

			различите начине. Елементарне игре са реквизитима. Игре са ластишом. Полигон и елементарне игре уз коришћење реквизита
		Плес и Ритмика	Основни садржаји Народно коло и дечији плес по избору. Повезивање елемената из првог разреда у композицију – састав. Основни ритмички покрети са реквизитима. Проширени садржаји Прескакање вијаче уназад. Комбиновано прескакање вијаче напред-назад. Ходање и трчање са бацањем и хватањем лопте и обруча. Вежба са вијачом
		Полигони	Комбиновани полигон од усвојених вештина (вежби).
	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА	Култура вежбања и играња	Основни термини у вежбању. Вежбама безбедно. Чувам своје и туђе ствари. Правила елементарних игара. Некад изгубим, а некада. победим. Навијам пристојно.
		Здравствено васпитање	Моје здравље и вежбање. Мишићи, зглобови и кости мога тела. Телесни развој.. Лична хигијена. Хигијена простора за вежбање. „Шарени-разноврсни оброк” – правилна исхрана. Значај воде за организам и вежбање.

Кључни појмови: базична кретања, вежбање, игра, здравље, васпитање..

Физичко и здравствено васпитање – годишњи фонд часова 108

Редни број теме	Исходи или циљеви учења	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредмет не компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
I	По завршетку теме, ученик ће моћи да: – примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); – правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; – одржава равнотежу у различитим кретањима; – разликује правилно од неправилног	Назив наставне теме/области: Физичке способности Садржај: Вежбе за развој снаге. Вежбе за развој покретљивости. Вежбе за развој издржљивости. Вежбе за развој брзине. Вежбе за развој координације.	Облик рада: Фронтални Групни Индивидуални Рад у пару Методе рада: Демонстративна, дијалогска, метода практичног вежбања, метода усменог излагања Наставна средства: Разни предмети, објекти непосредне стварности, палице, лопте, реквизити, клупа, греда, струњаче, разне справе, столице, кутије, школске торбе, књига, ластиш, ЦД, шведска клупа, канап, трака, картони са бројевима, мараме, шал, санке, грудве, вратило, козлић, сандук, обруч и, касета, вијаче, лоптица, табла, листови хартије, штоперица Корелација:	Наставник: Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира, мотивише, координира, развија кооперативност, планира, организује, посматра, демонстрира, похваљује, разговара Ученик: Ходају и трче на различите начине, раде вежбе обликовања, играју се дечијих игара, скаче у даљ, увис, прескаче вијачу, баца и хвата лопту на различите начине, пењу се на различите начине уз различите предмете, клечи, чучи, скаче, изводи колут напред, назад, одскаче, накаче, прескаче, диже и носи реквизите самостално и у групи, или пару, изводи основне гимнастичке елементе,	Компетенција за учење; Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања; користимогућност ваншколског учења, негује и развија лична интересовања. Има позитиван и одговоран однос према учењу. Има позитиван став према учењу. Користи различите изво	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, ниво ангажованости (активност) и однос ученика према обавезама у физичком и здравственом васпитању који обухвата: – вежбање у адекватној спортској опреми; – активно учествује на часовима физичког и здравственог васпитања; – вежбање и играње у слободно време. Приказ једног комплекса усвојених општеприпремних вежби (вежби обликовања), без реквизита. Постигнућа у моторичким вештинама. Индивидуални напредак ученика

	држања тела; – успостави правилно држање тела; – правилно дише током вежбања;		Математика:геометрија,бројеви, мерење и мере Српски језик:Вођени и слободниразговор.Говорни предлошци.Усмена порука.Разговорне, ситуационе и језичке игре. Свет око нас :Основна осећања (радост, страх, туга и бес).Основне животне потребе (дисање, храна, вода,спавање и потреба за тоалетом).Здрав начин живота: становање, одевање, исхрана,лична хигијена, рад, одмор.Кретање и сналажење у простору у односу напросторне одреднице: напред-назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичне објекте. Сналажење у времену у односу на временскеодреднице: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче, Музичка култура:Изговор бројалице у ритму уз покрет –плјескање, пуцкетање прстима, корачање,дланом о надланицу, ударом о клупу.Звучне ономатопеје и	дружи се, навија, процењује, хода у пару са обилажењем различитих препрека, хода по греди, трчи у страну, у назад, у колони, изводи основне гимнастичарске елементе	ре информација и има критички однос према њима. Комуникациј а; Уважава саговорника реагујући оно што говори, а не на његову личност. Уме да саслуша саговорника до краја и без упадица. Одговоран однос према околини; Одговоран је према квалитету сопственог живота, што обухвата и однос према околини и	
--	--	--	--	--	---	--

			илустрације.Држање тела и дисање – правилан начинпевања.Правилна дикција – изговарање брзалица ибројалица.Певање песама по слуху различитог садржајаи карактера.Певање песама уз покрет – песме уз игру инародне песме.Креирање сопствених покрета уз музику којасе изводи или слуша.		однос према здрављу. Одговоран однос према здрављу; Бира стил живота и навике имајући у виду добре стране и ризике тог избора. Разуме да је стил живота ствар личног избора и преузима одговорност за свој избор. Сарадња; Естетичка компетенција: Препознаје естетичке елементе у различитим контекстима као што су: уметничко	
--	--	--	---	--	---	--

					стваралаштво, културна баштина, језичка култура (свакодневни говор у приватном и јавном животу).	
Редни број теме	Исходи или циљеви учења	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредмет не компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
II	По завршетку теме,ученик ће моћи да: – изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку праћу; – изведе дечји и народни плес; – користи основну терминологију вежбања; – поштује правила понашања у и на просторима за	Назив наставне теме/области: Моторичке вештине -Ходање и трчање- Садржај: Ходање: – кратким корацима, – дугим корацима, – у различитом ритму, – ходање опружањем	Облик рада: Фронтални Групни Индивидуални Методе рада: Демонстративна, дијалогска, метода практичног вежбања, метода усменог излагања Наставна средства: Разни предмети, објекти непосредне стварности, палице, лопте,реквизити, клуба, греда, струњаче, разне справе, столице, кутије, школске торбе, књига, ластиш, ЦД, шведска клуба, канап, трака, картони	Наставник: Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира, мотивише, координира, развија кооперативностпланира, организује, посматра, демонстрира, похваљује, разговара Ученици: Ходају и трче на различите начине, раде вежбе обликовања, играју се дечијих игара, скаче у даљ, увис, прескаче вијачу, баца и хвата лопту на различите начине, пењу	Компетенција за учење; Способан је да самостално и у сарадњиса другимаистраж ује,открива и повезује нова знања; користимогућн ост ваншколског учења, негује и развија лична интересовања. Има позитиван и одговоран	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, ниво ангажованости (активност) и однос ученика према обавезама у физичком и здравственом васпитању који обухвата: – вежбање у адекватној спортској опреми; – активно учествује на часовима физичког и здравственог васпитања; – вежбање и играње у слободно време. Приказ једног

	вежбање; – поштује мере безбедности током вежбања; – одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; – поштује правила игре; – навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; – прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења;	стајне ноге, – ходање са реквизитом, – ходање са променом правца и смера, – ходање комбиновано са различитим покретима, – ходање преко ниских препрека, – елементарне игре са ходањем. Техника трчања: – трчање преко препрека, – трчање са променом ритма , – трчање са променом правца и смера, – брзо трчање стартом из различитих почетних положаја, – трчање 30 m – елементарне игре са трчањем. -Скакање и прескакање- Прескакање вијача, палица и других реквизита	са бројевима, мараме, шал, санке, грудве, вратило,козлић,сандук,обруч и,касета,вијаче, лоптица, табла, листови хартије,штоперица Корелација: Математика: (геометрија) Геометријске фигуре: круг,правоугаоник, квадрат и троугао Права, крива и изломљена линија.Затворена и отворена линија.Тачка и линија. Дуж.(бројеви) Бројање, писање и читање бројева.Редни бројеви.(мерење и мере)Мерење дужине нестандартним јединицама мере.Српски језик:(језичка култура) Вођени и слободни разговор.Говорни предлошци.Усмена порука.Разговорне, ситуационе и језичке игре.Свет око нас:(ја и други) Основна осећања (радост, страх, туга и бес).Основне животне потребе (дисање,	се на различите начине уз различите предмете, клечи, чучи, скаче, изводи колут напред, назад, одскаче, наскаче, прескаче, диже и носи реквизите самостално и у групи, или пару, изводи основне гимнастичке елементе, дружи се, навија, процењује, хода у пару са обилажењем различитих препрека, хода по греди, трчи у страну, у назад, у колони, изводи основне гимнастичарске елементе.	однос према учењу.Има позитиван став према учењу.Користи различитеизво ре информација и има критички однос према њима. Комуникациј а; Уважава саговорника реагујући оно што говори, а не на његову личност.Уме да саслуша саговорника до краја и без упадица. Одговоран однос према околини; Одговоран је према квалитету	комплекса усвојених општеприпремних вежби (вежби обликовања), без реквизита. Постигнућа у моторичким вештинама. Индивидуални напредак ученика
--	--	--	--	--	--	--

		поређаних на тлу једноножним и суножним одскоком. Комбинације скокова, Скок удаљ и увис из места и залета. Скок са повишене површине. Припремне вежбе за прескок: игре уз коришћење различитих облика скакања и прескакања. -Бацање и хватање- Ходање и трчање са котрљањем лопте. Бацање лоптице из места у даљину и у циљ. Бацање лоптице из кретања. Бацање лопте увис без и са okreом за 3600. Вођење лопте једном и другом руком у месту и кретању. Додавање лопте једном и другом руком. Вођење лопте у ходању и	храна, вода, спавање и потреба за тоалетом). (здравље и безбедност) Здрав начин живота: становање, одевање, исхрана, лична хигијена, рад, одмор. (орјентација у простору и времену) Кретање и сналажење у простору у односу на просторне одреднице: напред-назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичне објекте. Сналажење у времену у односу на временске одреднице: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче, Музичка култура: (извођење музике) Изговор бројалице у ритму уз покрет –плескање, пуцкетање прстима, корачање, дланом о надланицу, ударом о клупу. Звучне ономотопеје и илустрације. Држање тела и дисање – правилан		сопственог живота, што обухвата и однос према околини и однос према здрављу. Одговоран однос према здрављу; Бира стил живота и навике имајући у виду добре стране и ризике тог избора. Разуме да је стил живота ствар личног избора и преузима одговорност за свој избор. Сарадња; Естетичка компетенција: Препознаје	
--	--	--	--	--	--	--

		трчању. Гађање лоптом у импровизовани кош, ниски кош и гол. Елементарне игре са вођењем, додавањем и гађањем лоптом у циљ. Штафетне игре и друге елементарне игре лоптом (вођење, хватање, додавање). Пузања, вишења, упори и пењања Помицање на дохватном вратилу са погрченим ногама у вису предњем. Помицање у вису предњем окретањем за 1800, са укрштеним хватом. Њихање уз помоћ. Проширени садржаји Узмак корацима уз косу површину. Бочно пењање уз лестве	начинпевања.Правилна дикција – изговарање брзалица ибројалица.Певање песама по слуху различитог садржајаи карактера.Певање песама уз покрет – песме уз игру инародне песме.(музичко стваралаштво)Креирање сопствених покрета уз музику којасе изводи или слуша.Место извођења: Фискултурна сала, школско двориште, учионица		естетичке елементе у различитим контекстима као што су: уметничко стваралаштво, културна баштина, језичка култура (свакодневни говор уприватном и јавном животу).	
--	--	---	---	--	--	--

		са наизменичним прехватањем и опирањем истовремено обема ногама. Вежбе на тлу Основни садржаји Два повезана колута напред. Колут напред и скок пруженим телом. Колут назад из чучња у чучањ, низ косу површину. Колут назад. Састав од научених елемената. Игре усвојених вежби. Проширени садржаји Колут напред из упора стојећег опружених ногу. Колут преко лопте. Одељењско такмичење са задатом комбинацијом вежби. Вежбе равнотеже				
--	--	---	--	--	--	--

		Основни садржаји Мала вага на тлу, клупи и ниској греди. Ходање привлачењем на целом стопалу и успон. Ходање опружањем стајне и предножењем замајне ноге. Ходање уназад на греди. Састав из првог разреда допунити наученим вежбама. Проширени садржаји Наскок кораком на греду. Чучањ и окрет у чучњу за 900 и 1800. Састав из првог разреда допунити вежбама ходањем уназад и окретом у чучњу за 1800. Одељенско такмичење. Вежбе са реквизитима				
--	--	---	--	--	--	--

		Вежбе обликовања сареквизитима. Трчања, поскоци и скокови уз коришћење реквизита. Прескакање вијаче на различите начине. Дизање и ношење предмета и реквизита на различите начине. Елементарне игре са реквизитима. Игре са ластишом. Полигон и елементарне игре уз коришћење реквизита Плес и ритмика Основни садржаји Народно коло и дечији плес по избору. Повезивање елемената из првог разреда у композицију – састав. Основни ритмички				
--	--	---	--	--	--	--

		покрети са реквизитима. Проширени садржаји Прескакање вијаче уназад. Комбиновано прескакање вијаче напред- назад. Ходање и трчање са бацањем и хватањем лопте и обруча. Вежбаса вијачом Полигони Кобиновани полигон од усвојених вештина (вежби)				
--	--	--	--	--	--	--

Редни број теме	Исходи или циљеви учења	Назив наставне теме/области садржај	Начини остваривања програма (облици рада, наставне методе, наставна средства, корелације)	Активности наставника и ученика	Међупредметне компетенције	Праћење и процењивање (формативно и сумативно оцењивање)
III	По завршетку теме,ученик ће моћи да: – уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; – уочава улогу делова тела у вежбању; – уочи промене у расту код себе и других; – препозна сопствено болесно стање и не вежба када је болестан; – примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања; – одржава личну хигијену; – учествује у одржавању простора у коме живи и борави; – наведе врсте	Назив наставне теме/области: Физичка и здравствена култура Садржај: Моје здравље и вежбање. Мишићи, зглобови и кости мога тела. Телесни развој.. Лична хигијена. Хигијена простора за вежбање. „Шарени-разноврсни оброк” – правилна исхрана. Значај воде за организам и вежбање.	Облик рада: Фронтални Групни Индивидуални Методе рада: Демонстративна, дијалогска, метода практичног вежбања, метода усменог излагања Наставна средства: Разни предмети, објекти непосредне стварности, палице, лопте,реквизити, клупа, гред, струњаче, разне справе, столице, кутије, школске торбе, књига, ластиш, ЦД, шведска клупа, канап, трака, картони са бројевима, мараме, шал, санке, грудве, вратило,козлић,сандук,обруч и,касета,вијаче, лоптица, табла, листови хартије,штоперица Корелација: Математика:	Наставник: Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира, мотивише, координира, развија кооперативностпланира, организује, посматра, демонстрира, похваљује, разговара Ученик: Ходају и трче на различите начине, раде вежбе обликовања, играју се дечијих игара, скаче у даљ, увис, прескаче вијачу, баца и хвата лопту на различите начине, пењу се на различите начине уз различите предмете, клечи, чучи, скаче, изводи колут напред, назад, одскаче, наскоче, прескаче, диже и носи реквизите самостално и у групи, или пару, изводи основне гимнастичке елементе,	Компетенција за учење; Способан је да самостално и у сарадњиса другимаистражује,открива и повезује нова знања; користимогућност ваншколског учења, негује и развија лична интересовања. Има позитиван и одговоран однос према учењу.Има позитиван став према учењу.Користи различитеизворе информација и има критички однос према	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, ниво ангажованости (активност) и однос ученика према обавезама у физичком и здравственом васпитању који обухвата: – вежбање у адекватној спортској опреми; – активно учествује на часовима физичког и здравственог васпитања; – вежбање и играње у слободно време. Приказ једног комплекса усвојених општеприпремних вежби (вежби обликовања), без реквизита. Постигнућа у моторичким вештинама. Индивидуални напредак ученика

	намирница у исхрани; – препознаје везу вежбања и уноса воде; – повеже ходање и трчање са позитивним утицајем на здравље; – препозна лепоту покрета у вежбању; – се придржава правила вежбања; вреднује успех у вежбању;		(геометрија) Геометријске фигуре: круг, правоугаоник, квадрат и троугао. Права, крива и изломљена линија. Затворена и отворена линија. Тачка и линија. Дуж. (бројеви) Бројање, писање и читање бројева. Редни бројеви. (мерење и мере) Мерење дужине нестандардним јединицама мере. Српски језик: (језичка култура) Вођени и слободни разговор. Говорни предлошци. Усмена порука. Разговорне, ситуационе и језичке игре. Свет око нас: (ја и други) Основна осећања (радост,	дружи се, навија, процењује, хода у пару са обилажењем различитих препрека, хода по греди, трчи у страну, у назад, у колони, изводи основне гимнастичарске елементе.	њима. Комуникациј а; Уважава саговорника реагујући оно што говори, а не на његову личност. Уме да саслуша саговорника до краја и без упадица. Одговоран однос према околини; Одговоран је према квалитету сопственог живота, што обухвата и однос према околини и однос према здрављу. Одговоран однос према здрављу;	
--	--	--	--	---	--	--

		страх, туга и бес).Основне животне потребе (дисање, храна,вода,спавање и потреба за тоалетом). (здравље и безбедност) Здрав начин живота: становање, одевање, исхрана,лична хигијена, рад, одмор. (орјентација у простору и времену) Кретање и сналажење у простору у односу напросторне одреднице: напред-назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичне објекте.Сналажење у времену у односу на временскеодреднице: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче, Музичка култура: (извођење музике) Изговор бројалице у ритму уз покрет –плескање, пуцкетање прстима,		Бира стил живота и навике имајући у виду добре стране и ризике тог избора.Разуме да је стил живота ствар личног избора и преузима одговорност за свој избор. Сарадња; Естетичка компетенција: Препознаје естетичке елементе у различитим контекстима као што су: уметничко стваралаштво, културна баштина, језичка	
--	--	---	--	--	--

			корачање, дланом о надлактицу, ударом о клупу. Звучне ономотопеје и илустрације. Држање тела и дисање – правилан начин певања. Правилна дикција – изговарање брзалица и бројалица. Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера. Певање песама уз покрет – песме уз игру и народне песме. (музичко стваралаштво) Креирање сопствених покрета уз музику којасе изводи или слуша. Место извођења: Фискултурна сала, школско двориште, учионица		култура (свакодневни говор у приватном и јавном животу).	
--	--	--	--	--	---	--

Напомена:

Планирани број посета: Школски терен – крос јесењи и пролећни (3 часа), Градски парк (3 часа) , Спортски центар (3 часа).

Спортско – рекреативне активности се ће реализовати и током боравка на рекреативној настави. Активности у природи биће реализоване и током боравка на излету у току школске године.

Недеља школског спорта и школска такмичења у току школске године биће испланирани у сарадњи са наставницима физичког и здравственог васпитања.

ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ, ОЦЕЊИВАЊЕ

Континуирано се прати и вреднује: стање физичких способности; стање здравља и хигијенских навика; достигнути ниво савладаности моторичких вештина; однос према раду. Оцењивање се врши бројчано.

ДИГИТАЛНИ СВЕТ

Назив предмета	ДИГИТАЛНИ СВЕТ
Циљ	Циљ наставе и учења предмета Дигитални свет јесте развијање дигиталне компетенције ученика неопходне за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развијање основа алгоритамског начина размишљања.
Разред	други
Годишњи фонд часова	36 часова

Напомена: Део школског програма овог наставног предмета који се односи на инклузивно образовање биће у анексу *Школског програма*, уколико постоји потреба за овом врстом подршке.

Дигитални свет- годишњи фонд часова 36

ОБЛАСТ/ТЕМА	ОБРАДА	ОСТАЛО	ОПШТЕМЕЂУПРЕДМЕТНЕКОМПЕТЕНЦИЈЕ
Дигитално друштво	11	9	Компетенција за учење; Дигитална компетенција; Естетичка компетенција; Рад с подацима и информацијама; Сарадња.
Безбедно коришћење дигиталних уређаја	3	3	Компетенција за учење; Дигитална компетенција; Одговоран однос према здрављу; Одговоран однос према околини; Рад с подацима и информацијама; Сарадња
Алгоритамски начин размишљања	6	4	Компетенција за учење; Дигитална компетенција; Решавање проблема; Рад с подацима и информацијама; Естетичка компетенција; Сарадња.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА
упореди начин на који учи у школи са онлајн учењем путем школске платформе; – користи школску платформу за онлајн учење (уз помоћ наставника и/или родитеља/законског заступника); – самостално користи дигиталне уџбенике за учење; – креира, чува и поново уређује дигиталну слику (самостално и/или уз помоћ наставника) користећи одговарајућу апликацију; – својим речима објасни појам	Дигитално друштво	Учење путем школске платформе за онлајн учење. Учење уз помоћ дигиталних уџбеника. Креативно графичко изражавање коришћењем дигиталног уређаја. Умрежавање дигиталних уређаја и прилике за размену материјала, комуникацију и заједнички рад који из умрежавања произилазе.	- Ученик упоређује начин на који учи у школи са онлајн учењем путем школске платформе и користи школску платформу за онлајн учење (уз помоћ наставника и/или родитеља/законског заступника). Наставник иницира разговор са ученицима на тему онлајн учења и демонстрира ученицима основне могућности школске платформе за онлајн учење. - Ученик самостално користи дигиталне уџбенике за учење, наставник подстиче ученике да, за дубље разумевање неког наставног садржаја користе дигитални уџбеник аргументујући зашто препоручује да се баш тај садржај проучи коришћењем дигиталног уџбеника. - У зависности од врсте дигиталних уређаја који су на располагању ученицима, наставник бира одговарајућу једноставну апликацију за цртање и упознаје ученике са радним окружењем. Ученици преко задатака креирају, чувају и поново уређују дигиталну слику (самостално и/или уз помоћ наставника) користећи одговарајућу апликацију. - Ученике треба упутити у начин израде анимираних слике бирајући тему из градива (смена годишњих доба, правила за безбедно понашање у саобраћају и сл.), а затим им задати да осмисле слике које ће чинити анимацију и које ће они нацртати на папиру или помоћу дигиталног уређаја. Након тога, наставник фотографише цртеже ученика или преузима креиране дигиталне слике и учитава их у одабрану апликацију за анимацију, демонстрирајући технику. - Активности за достизање исхода креира једноставан графички дигитални материјал намењен познатој публици обухватају одабир једне од тема и креирање графичког дигиталног материјала (статичне или покретне слике) намењеног млађим другарима. Наставник организује „гостовање” код првака и представљање креираних

покретне слике; – креира елементе покретне слике; – креира једноставан графички дигитални материјал намењен познатој публици; – својим речима објасни због чега дигиталне уређаје повезујемо на мреже, укључујући интернет; – наведе могућности за размену материјала, комуникацију и заједнички рад (учење) које су настале захваљујући умрежавању дигиталних уређаја; – објасни добитке и ризике који произилазе из			материјала. - Предочити ученицима да је рачунарска мрежа, као и интернет, сачињена од дигиталних уређаја који су међусобно повезани. Међу тим уређајима налазе се и они дигитални уређаји чији је посао да спроводе податке који нису њима намењени, већ су намењени неким другим дигиталним уређајима. Сви подаци који путују мрежом подељени су у мале делове. Када сви делови стигну на своје одредиште и буду правилно распоређени, ми добијамо поруку, слику... - У оквиру активности за достизање исхода наведе могућности за размену материјала, комуникацију и заједнички рад (учење) које су настале захваљујући умрежавању дигиталних уређаја подстицати ученике да објасне шта је све могуће размењивати у оквиру школске платформе (текстове, слике, поруке итд.). Постављати питања која воде ученике ка спознаји да је онлајн учење могуће зато што су рачунари које користе наставник и они повезани на интернет, чиме је омогућена размена материјала, комуникација, сараднички рад...
	Безбедно коришћење дигиталних уређаја	Добици и ризици који произилазе из комуникације путем дигиталних уређаја. Понашање на интернету – интернет бонтон. Остављање личних података при коришћењу дигиталних уређаја. Примерена реакција у случају контакта са непримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонам ерним особама или особама	- У дигиталном окружењу треба нагласити да комуникација путем дигиталних уређаја не може да замени живи контакт са другим људима, али свакако доприноси да се не осећамо искључени из дешавања око нас. Разговарати са ученицима о видовима дигиталне комуникације иослањајући се на искуство и запажања ученика, објаснити карактеристике сваког од поменутих видова (друштвене мреже, Вајбер групе, имејл, видео-састанци и сл.). Важно је нагласити да је у правилима коришћења друштвених мрежа наведено колико година требају да имају особе које те мреже користе. Упознати ученике са правилима писане онлајн комуникације и интернет бонтоном. Објаснити улогу емотикона у писаној комуникацији. Разговарати са ученицима о непримереној комуникацији (говор мржње,

комуникације путем дигиталних уређаја; – разликује неприхватљиво од прихватљивог понашања при комуникацији на интернету; – реагује на одговарајући начин ако дође у додир са непримерним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин; – наведе неке од начина на које корисници дигиталних уређаја остављају личне податке у дигиталном окружењу; – организује сопствено учење		које комуницирају на неприхватљив начин. Организација времена и услова за рад при онлајн учењу. Коришћење дигиталних уређаја и заштита животне средине.	вређање, омаловажавање), као и о ризичној комуникацији (контакт са непознатим особама) на начин који не оставља утисак да је боље да интернет не користимо, већ да морамо да будемо одговорни док то чинимо. Оснажити ученике да реагују на адекватан начин уколико дођу у додир са непримерним садржајима или су сведоци насиља (не упуштати се у расправе, већ се одмах обратити одраслој особи за помоћ). Такође, неопходно је поменути и прилике које добијамо кроз комуникацију на мрежи (учење, изучавање области које нас интересују). - Подстицати ученике да наведу неке од података који спадају у личне податке и упознати ученике са чињеницом да коришћењем дигиталних уређаја остављамо личне податке на интернету, а да тога често нисмо ни свесни. - Активностима за достизање исхода организује сопствено учење у онлајн окружењу на начин који не угрожава здравље и личну безбедност, као и сигурност дигиталног уређаја треба да претходи разговор са ученицима о њиховим навикама када је учење у питању. Постављати потпитања која се односе и на начин коришћења дигиталних уређаја, што треба искористити за обнављање наученог у претходном разреду – потребе за неговањем здравих навика када је употреба дигиталних уређаја у питању. Подсетити ученике на проблеме који могу да настану, а везани су за оштећења вида и коштано-мишићног система и нагласити да они не настају због употребе технологије, већ неодговорног понашања корисника технологије (неправилног положаја тела, претежног седења, дужег гледања без промене фокуса). Такође, треба подсетити ученике да дигитални уређаји захтевају пажљиво руковање (не доводити уређај у контакт са течностима, посебно слатким пићима, штитити га од прашине, излагања прекомерној топлоти и сл.) и одговарајућу заштиту од неовлашћеног приступа (креирати јаку лозинку). Посебну пажњу посветити упућивању ученика да дигитални уређај користе само у присуству
---	--	---	---

у онлајн окружењу на начин који не угрожава здравље и личну безбедност, као и сигурност дигиталног уређаја;			родитеља/законског заступника. - Ученици треба да креирају пример дневног плана рада, а наставник треба да их саветује како да одреде приоритете, како да потраже помоћ у случају да не разумеју садржаје које изучавају и тиме доприноси изградњи саморегулације у њиховом учењу. - У оквиру активности за достизање исхода предложи начине одлагања електронског отпада који не угрожавају животну средину ученици треба да креирају статичке или покретне слике које подижу свест о опасностима неодговорног одлагања електронског отпада и промовишу одговорно понашање према планети
- предложи начине одлагања електронског отпада који не угрожавају животну средину; – својим речима објасни појам алгоритам; – анализира једноставан познати поступак који садржи понављања одређених радњи и представи га алгоритамски; – креира одговарајући	Алгоритамски начин размишљања	Разлагање проблема на мање целине. Осмишљавање алгоритама линијске и цикличне структуре који води до решења једноставног проблема. Креирање рачунарског програма у визуелном програмском језику. Анализа постојећег програма креираног у визуелном програмском језику и тумачење функције блокова од којих је сачињен. Управљање понашањем физичког дигиталног уређаја креирањем програма у визуелном програмском језику.	- У оквиру активности за достизање исхода својим речима објасни појам алгоритам и анализира једноставан познати поступак који садржи понављања одређених радњи и представи га алгоритамски. Ученике треба ставити пред проблеме које треба да декомпонују и њихово решење прикажу у форми низа корака, при чему се треба ослањати на образовно искуство из првог разреда. - Демонстрирати ученицима како се креира рачунарски програм. За достизање исхода креира одговарајући рачунарски програм у визуелном програмском језику, анализира једноставан програм креиран у визуелном програмском језику и објасни шта и на који начин тај програм ради и уочи и исправи грешку у једноставном програму, провери ваљаност новог решења и по потреби га додатно поправи (самостално или сараднички). Наставник ставља пред ученике неколико раније креираних програма, које они треба да анализирају и објасне шта и на који начин раде. - Представити ученицима процес програмирања

рачунарски програм у визуелном програмском језику; – анализира једноставан програм креиран у визуелном програмском језику и објасни шта и на који исправи грешку у једноставном програму, провери ваљаност новог решења и по потреби га додатно поправи (самостално или сараднички); – креира програм у визуелном програмском језику којим управља понашањем расположивог физичког дигиталног уређаја. начин тај програм;		Уочавање и исправљање грешака у програму.	расположивог физичког дигиталног уређаја (робота, микроконтролора). - У оквиру активности за достизање исхода креира програм у визуелном програмском језику којим управља понашањем расположивог физичког дигиталног уређаја и уочи и исправи грешку у једноставном програму, провери ваљаност новог решења и по потреби га додатно поправи (самостално или сараднички). Ученици креирају програме које, уз помоћ наставника, учитавају у физички дигитални уређај. Након анализе понашања физичког дигиталног уређаја, по потреби, коригују програм све док не постигну жељени резултат.
---	--	--	---

- уочи и исправи грешку у једноставном програму, провери ваљаност новог решења и по потреби га додатно поправи (самостално или сараднички); – креира програм у визуелном програмском језику којим управља понашањем расположивог физичког дигиталног уређаја.			
---	--	--	--

Кључни појмови садржаја: онлајн учење, дигитална слика, покретна слика, умрежавање дигиталних уређаја, комуникација, лични подаци, одлагање електронског отпада, алгоритам, програмирање у визуелном програмском језику.

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ВРЕДНОВАЊА ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА (формативно и сумативно оцењивање ученика)

У настави оријентисаној на процес учења и достизање исхода учења вреднују се процес и продукти учења. Устаљене методе процене постигнућа ученика, које наставници примењују у другим обавезним предметима и изборним програмима, могуће је примењивати и у настави овог предмета. Ипак, изазови попут чињенице да процена постигнућа заснована само на резултатима практичних задатака које ученици раде није довољан показатељ онога што они знају и умеју, или да је, при сарадничком раду, врло тешко идентификовати допринос сваког појединца, доводи до потребе за издвајањем неколико техника које се посебно препоручују за примену у оквиру предмета Дигитални свет (превасходно зато што у највећој мери корелирају са његовом природом):

– **самопроцена:** неговање праксе исказивања рефлексивних коментара током представљања онога што су урадили прилика је за развој самоувида и саморегулације у учењу и основа за процену властитог постигнућа ученика;

– **вршњачка процена:** ова врста процене постигнућа ученика природно се надовезује на процес самопроцене – ученици раде у пару или групи на истом задатку и имају могућност да, делећи одговорност, стварају и исправљају решења, те пружају конструктивне повратне информације. (Ова метода широко је распрострањена у ИТ индустрији од стране професионалних програмера (програмирање у пару) и лако ју је превести у учионицу);

– **отворена питања:** знање ученика о концептима који су обухваћени програмом неће увек бити лако уочљиво. Постављање отворених питања један је од начина на који наставник може да процени постигнућа својих ученика, али и да допринесе продубљивању њиховог разумевања конкретног концепта.

– **Већ знам – Желим да научим – Научио/ла сам:** коришћење рубрика за идентификацију онога што већ знају, шта желе да науче и, накнадно, онога што су научили, корисна је техника коју ученици могу да користе за подршку самосталном учењу, а наставник за процену њихових постигнућа.

Примењујући предложене методе процене постигнућа ученика наставник креира и конзистентно гради персонализовано и подстицајно образовно окружење. Он прати постигнућа ученика из улоге активног посматрача и ментора. Избегнута је формална ситуација процењивања (наставник не прозива и не пропитује ученике), чиме је ниво стреса ученика битно смањен (потенцијално и елиминисан). Јачање самопоуздања ученика и саморегулације у учењу посебна је добробит која произилази из наведеног.

ВЕРСКА НАСТАВА

Назив предмета	ВЕРСКА НАСТАВА
Циљ	Циљ учења програма <i>верске наставе</i> је да пружи целовит православни поглед на свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот (историјску реалност Цркве) и есхатолошки живот (будућу димензију идеалног). То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринарној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему се хришћанско виђење живота и постојања света излаже у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету, којим се настоји показати да хришћанско виђење (литургијско, као и подвижничко искуство Православне цркве) овухвата све позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање. Све то остварује се како на информативно-сазнајном тако и на доживљајном и делатном плану, уз настојање да се доктринарне поставке спроведу у свим сегментима живота (однос с Богом, са светом, с другим људима и са собом).
Разред	други
Годишњи фонд часова	36 часова

Напомена: Део школског програма овог наставног предмета који се односи на инклузивно образовање биће у анексу *Школског програма*, уколико постоји потреба за овом врстом подршке.

ИСХОДИ По завршеном разреду ученик ће бити у стању:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
-да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 2. разреда основне школе; -да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања. -да активно учествује на часовима верске наставе -да зна да се Крштењем постаје члан Цркве -да зна да је Црква заједница потпуно другачија од свих - да зна да је Црква заједница са Богом -да разликује значења појмова Црква (заједница) и храм (место на којем се сабирамо) -да на елементарном нивоу опише зашто се подижу храмови - да уочи да је Литургија догађај Цркве -да зна да у Литургији учесује само онај ко је крштен и ко то жели -да жели да посети храм и боље упозна основна обележја православних храмова -да препозна и именује основне службе које постоје на Литургији -да зна да свако у Цркви има своју службу -да уочи међусобну повезаност служби у Цркви -да уочи од коликог је значаја за неку заједницу окупљање свих њених чланова -да уочи да је и он сам важан и посебан у животу Цркве -да објасни службу Епископа у Цркви - да увиди сличност службе Епископа са првосвештеником Христом -да уочи да Епископ предводи молитву Цркве - да објасни ко су монаси и шта су манастири - да размишља о својој служби у Цркви -да уочи разлог нашег великог поштовања према Богородици	УВОД	Упознавање са садржајем програма и начином рада
	МОЈЕ МЕСТО У ЦРКВИ	-икона Христовог Крштења - библијска прича о Ноју – Нојева барка – брод спасења - народна приповетка „Седам прUTOва“ - слике различитих православних храмова (спољашњи и унутрашњи изглед) -новозаветно сведочанство о Свадби царевог сина (препричано и прилагођено)
	ЛИТУРГИЈСКЕ СЛУЖБЕ	-садржаји који се односе на разне службе људи у свету -прича „Отац управља бродом“ -садржаји који се односе на службе у цркви(примери светитеља и њихових служби (епископи: Св. Сава, Св. Никола...;Св. ава Јустин; Св.СерафимСаровски; Св. архиђакон Стефан, Св.ђакон Авакум;народ: Св. Петка, Св. Димитрије, Св.Ђорђе) -разне илустрације епископа, свештеника, ђакона -слике са Литургије -слике монаха, монахиња; -прича: „Велики монаси најсличнији анђелима“ -манастири – извори љубави и светлости -слике манастира
	ЖИВОТ У ЦРКВИ-ЛЕПОТА ПРАЗНИКА	-Пресвета Богородица – Ваведење и Благовести -Богородичини празници -молитва „Богородице Дјево“ -Рођење Христово -прича „Мали Данило сведок Христовог рођења“ -божићна песма: „Витлејеме славни граде“

-да зна да је Богородица много волела Бога и желела да му служи и да много воли нас -да уочи да Богородицу сматрамо светијом од свих светих -да зна молитву <i>Богородице Дјеве</i> -да усвоји текст и мелодију песме „Витлејеме славни граде“ -да зна да се приликом Крштења Христовог, Бог открива као Света Троица -да зна да је Свети Сава наш први Архиепископ -да зна ко је подигао манастир Хиландар -да радо учествује у прослављању празника -да стваралачки (кроз песму, молитву, цртеж), искаже своју љубав и поштовање према Богородици -да увиди и каже зашто приносимо дарове природе Богу -да уочи да су дарови које приносимо Богу, свет у малом - да препозна и именује литургијске предмете -да уочи да је заједничка трпеза израз љубави - да зна да је Литургија заједничка трпеза око које се окупљају чланови Цркве -да уочи разлику између Светог Причешћа и друге хране -да уочи сличности елемената Литургије и славе -код ученика ће се развити жеља да учествује у Литургији препознати значај празновања Васкрса -да прошири своја знања о Христовом Васкрсењу -да уочи да је Христово Васкрсење изузетан догађај у који је укључена читава природа -да зна да је Христос увек са нама -да искаже свој доживљај Христовог Васкрсења кроз самостални креативни израз - да наброји основне делове храма - да уочи да је унутрашњост храмова уређена за служење Литургије -да објасни ко су светитељи -да исприча ко су и шта су све чинили светитељи које слаavimo -да уочи да постоје светитељи и у данашње време -да сазна о неким светитељима новијег доба		-Крштење Христово -казивање о Светом Сави и Светом Симеону -песме Св. Владике Николаја: Брижни син (о Св. Сави и Св. Симеону) и Хиландар
	ТРПЕЗА ГОСПОДЊА	-прича о Литургијским даровима: вину и хлебу -слике литургијских предмета:Путир, кашичица, дискос, звездица, кадионица... -слике славе
	СВЕТА ЛИТУРГИЈА-ПРОСЛАВА ВАСКРСЕЊА	-Причешће, храна љубави – прича из књиге «Мали анђео», Невена Витошевић -„Корица хлеба“ (Из житија Св. Онуфрија) -„ Божије старање“(о томе како је у сиромашном манастиру аве Теодосија понестало хлеба и вина, а ава се уздао у Божју помоћ. И Бог се постарао да монаси добију све што је потребно за причешће)
	ИКОНА-ПРОЗОР У ВЕЧНОСТ	-основни делови храма -иконе Господа, Богородице, празника, светитеља -прилагођена и препричана житија светих

-да има правилан однос према храму и иконама - да воли природу и друге људе - да у свим људима види пријатеље Божје		
---	--	--

ТЕМА/ОБЛАСТ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА (верска настава)
УВОД	-упознавање ученика са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада
МОЈЕ МЕСТО У ЦРКВИ	-подстицање ученика на стицање сазнања и развијање свести о Цркви као литургијској заједници и храму као месту окупљања,разговор, постављање питања, размишљање и практичну примену знања
ЛИТУРГИЈСКЕ СЛУЖБЕ	-подстицање ученика на стицање сазнања о Литургији и литургијским службама као и нашој служби у Цркви,разговор, постављање питања, размишљање и практичну примену знања
ЖИВОТ У ЦРКВИ-ЛЕПОТА ПРАЗНИКА	-упућивање на библијске и друге изворе богословских сазнања (Охридски пролог, Старечник за децу, иконе, песме и сл.)
ТРПЕЗА ГОСПОДЊА	-приближавање појма Цркве као места литургијског окупљања; подизање свести о снази и значају Светог Причешћа; подстицање на стицање и примену знања о Крсној слави
СВЕТА ЛИТУРГИЈА-ПРОСЛАВА ВАСКРСЕЊА	-подстицање на значајнију примену знања која су из ове области, у основним цртама, стечена у првом разреду, као и њихово теоријско продубљивање
ИКОНА-ПРОЗОР У ВЕЧНОСТ	-приближавање појма иконе, подстицање на самостално истраживање и откривање у овој области, поређење и закључивање -подстицање на примену стечених знања и делатну веру

Катихизација као литургијска делатност- заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика.

Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве.

На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада.

Врсте наставе

Настава се реализује кроз следеће облике наставе:

- теоријска настава (35 часова)

-практична настава-1 час

Место реализације наставе

-теоријска настава се реализује у учионици;

-практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању;

Дидактичко методичка упутства за реализацију наставе

-уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже.

-реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно.

-квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу облика рада и наставних средстава.

-имајући у виду захтеве наставног програма и могућности транспоновања наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика.

-у остваривању савремене наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу.

-настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота.

Евалуација наставе

Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина:

-процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића;

- провером знања које ученици усвајају на часу и испитаивањем ставова

Оцењивање

-из изборног предмета верска настава ученик се оцењује описно на основу остварености циљева, постигнућа и ангажовања. Закључна оцена може бити: истиче се, добар и задовољава.

Критеријуми за оцењивање су редовност у похађању наставе, заинтересованост и активно укључивање у процес наставе. Праћење ће се остваривати систематским посматрањем тј. процењивањем реакције ученика, провером знања и испитивањем ставова.

Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:

- усмено испитивање;

- писмено испитивање;
- посматрање понашања ученика;

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ					
упутство за формативно и сумативно оцењивање ученика					
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Инструменти оцењивања	Време
Степен остварености циљева и исхода у току савладавања програма предмета	Процењује се усвајање богословских знања и њихова самостална примена, разумевање појмова, способност преношења знања, сагледавање претходног и стеченог знања, разумевање литургијских појмова, усвајање текста молитава и песама.	-ученик који остварује веома значајан напредак у савладавању програма предмета и у потпуности самостално испуњава захтеве, добија оцену ИСТИЧЕ СЕ .	- редовно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Број јављања: -за јављање + -за давање комплетног, потпуног одговора на тежа питања + -ко не зна одговор -	редовно бележење током године
		-ученик који остварује напредак у савладавању програма предмета и испуњава захтеве уз мању помоћ наставника, добија оцену ДОБАР .	- усмено одговарање	-свеобухватност одговора -самосталност у одговарању	-по потреби, бар једном у полугодишту
		-ученик који остварује напредак у савладавању основних појмова програма предмета и испуњава предвиђене	-редовност доношења домаћих задатака	-за један неурађен домаћи -, а за два уписивање у дневник -за редовно доношење домаћег задатка+ а за посебно важне задатке уписивање у дневник	-редовно током године,пресек стања за тромесечје
			-прегледање свески	-уредност -редовност у бележењу са часова	-на крају полугодишта и наставне године

		захтеве и задатке, добија оцену ЗАДОВОЉАВА.			
			- групни рад (посматрање наставника, излагање група, учествовање у раду групе, процена осталих ученика)	-сарадња у групи (сви чланови су укључени) -степен знања свих чланова групе -квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада група	-по потреби
			- рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	-сви парови који ураде задатак добијају + -парови који не раде задато на часу добијају -	-по потреби
			-истраживачки рад и рад на тексту	-за испуњен задатак + -за успешан рад на тексту (разумевање прочитаног и повезивање) +	-по потреби
Ангажовање ученика у настави	Одговоран однос према раду, постављеним задацима, исказано	-веома висок степен ангажовања ученика (ИСТИЧЕ СЕ) -висок степен ангажовања ученика	-вођење евиденције од стране наставника о: - јављању на часовима - успешности у групном	-све што је рађено на часу налази се у свескама -број и квалитет добровољног учешћа у	-пресек стања по тромесечјима

	истересовање за учење и напредовање, активно учествовање, сарадња са другима	(ДОБАР) -уз ангажовање ученика (ЗАДОВОЉАВА)	раду, раду у пару -учешћу у заједничким активностима (израда Вертепа, посета цркви и др.институцијама културе и сл.) -несебичном пружању помоћи другим ученицима	разним наставним и ваннаставним активностима (такмичења, израда паноа, кратко предавање, вођење квиза, израда асоцијација...)	
--	--	---	--	---	--

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ

Назив предмета	Час одељењског старешине
Циљ	Циљ наставе је развој моралних особина и ставова и уверења ученика, својим примером учитељ упознаје ученике са школским животом и односима који уважавају друге. Упућује на естетска осећања, формирање културно-хигијенских и здравствених навика и формирање става о заштити животне средине
Разред	други
Годишњи фонд часова	36 часова

Програм рада за часове одељењског старешине

Садржај – наставне теме	Активност наставника	Активности ученика	Методе наставе и учења	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да
КАКО ДО ДОБРОГ УСПЕХА И ПРИМЕРНОГ ВЛАДАЊА	-информише ученике -анализира и објашњава -упућује како се адаптирати на нову средину -саветује	- слуша - разговара - упознаје се - предлаже	- посматрање - слуша - примена	- развијање одговорности, критичности и самокритичности наведе у чему је успешан и у чему жели да напредује поштује правила понашања у школи и одељењу
ЖИВОТ У ШКОЛИ- ДЕЧЈА НЕДЕЉА- ДЕЧЈА ПРАВА	Упознаје са правима и обавезама детета -организује -планира садржаје -поставља циљеве рада	- слуша - разговара - учествује - илуструје	- Посматрање - учење решавањем проблема - вербало и ликовно изражавање	- препознаје примере поштовања и кршења права детета у свом окружењу, причама, филмовима; развије сазнања о себи, сопственим осећањима и потребама, свести о личном идентитету развијати самопоштовање и самопоуздање
ЈА И ДРУГИ- ХУМАНИТАРНЕ АКЦИЈЕ	Упознаје ученике са значајем хуманитарног рада -организује акције -планира садржаје -поставља циљеве рада	- слуша - разговара - учествује - помаже	- истраживање	развија одговоран однос према другима

МОЈЕ ЗДРАВЉЕ	-Упознаје ученике са значајем правилне и здраве исхране -брине о здравственом стању ученика -припрема потребан материјал	-слуша -разговара -примењује -црта -брине	-истражује, -практична примена знања	развија одговоран однос према свом здрављу - Користи стечена знања о правилној и здравој исхрани, а све у циљу очувања здравља
ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	- Упућује на практичну примену - Даје упутства за истраживачки рад и презентацију	- слуша - разговара - брине - користи - истражује - бележи - илуструје - игра се и имитира	- истраживање, - практична примена, - кооперативно учење	- Развија одговоран однос према животној средини - Развија свест о важности здравог биљног и животињског света за човека
СВЕСТ О СЕБИ	-упућује, освешћује и указује на свест о себи и свом идентитету	-разговара -посматра -слуша -учествује	-Анализа, -синтеза -посматрање	Искажешта осећа, мисли, има свест о себи и свом идентитету
КУЛТУРНО, ЗАБАВНЕ СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ	-организује, ,планира садржаје, поставља циљеве развоја културно-спортских активности	-разговара -посматра -слуша -учествује	-дијалог	Договара се и сарађује,поштује дата правила -уважавање мишљења других -развијање креативности
ПРОФЕСИОНАЛНА ОРИЈЕНТАЦИЈА	-организује -планира садржаје -поставља циљеве рада	-слуша -разговара -учествује	-истраживање -анализа	- разликује различитим пословима/занимањима непосредно - Формирање правилног односа према раду, развијање радних навика
ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И	-Упознаје ученике на врсте насиља, како препознати и како	-слуша -разговара -учествује	- Истраживање, - Посматрање, - Анализа	-Препознаје и реагује на различите врсте насиља -Дефинисање правила понашања са

ЗАНЕМАРИВАЊА И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ	реаговати			ученицима
---	-----------	--	--	-----------

Садржаји програма	Начин остваривања програма (час одељењског старешине)
КАКО ДО ДОБРОГ УСПЕХА И ПРИМЕРНОГ ВЛАДАЊА	-одређивање циља повезан са битним странама дечјег живота -усмереност ка адаптацији на нову средину и нова правила школског живота
ЖИВОТ У ШКОЛИ-ДЕЧЈА НЕДЕЉА-ДЕЧЈА ПРАВА	-упућивање на обавезе и права - препознавање поштовања и не поштовања обавеза и права
ЈА И ДРУГИ-ХУМАНИТАРНЕ АКЦИЈЕ	-упућивање на друге и начине помоћи и сарадње
МОЈЕ ЗДРАВЉЕ	-упућивање на значај здравља -начини превенција болести
ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	-развити свест важности заштите животне средине -повезати са уништавањем животне средине и сопственог опстанка
СВЕСТ О СЕБИ	Указивање и упућивање на самоохрабривање Указивање на самокритичност и начине превазилажења проблема
КУЛТУРНО, ЗАБАВНЕ СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ	Упутити на значај културе за друштво Упутити на значај спорта за развој толеранције и здравље
ПРОФЕСИОНАЛНА ОРИЈЕНТАЦИЈА	Упознавање са различитим занимањима и њиховим значајем за развој друштва као целине
ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ	Упознавање са различитим нивоима насиља Препознавање насиља и начичи реакције

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

Назив предмета	ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ
Циљ	Циљ је подстицања индивидуалних склоности и интересовања, садржајног и квалитетног коришћења слободног времена, ради богаћења друштвеног живота и разоноде, развијања и неговања другарства и пријатељства, дружење са вршњацима кроз заједничко делање, исказивање способности, осамостаљивање, развој неких вештина и друго.
Разред	Други
Годишњи фонд часова	36 - 72 часова

Садржај – наставне теме	Активности наставника	Активности ученика	Основни облици извођења програма	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:
<u>Друштвене активности:</u> Активности поводом обележавања: Међународни дан река, Светски дан породице, Дан заштите животне средине	- Припрема потребан материјал - Планира садржаје - Поставља циљеве рада	- израда паноа - посете - изложбе	- метода практичних радова - текстуална - кооперативна	- разуме сарадњу са локалном заједницом - има свести о здравом начину живота - поштује разлике и уважава своје и туђе потребе
<u>Техничке активности:</u> - Уређење школског простора - Израда честитки поводом значајних датума	- Припрема потребан материјал - Планира садржаје - Поставља циљеве рада	- чишћење - купљење папирића - сечење, лепљење, цртање, сликање	- метода практичних радова - демонстративна	- покаже креативност, уредност, прецизност, - има изграђен став према загађењу животне средине
<u>Хуманитарне активности</u> - Акције поводом Дечје недеље - Јесењи крос - Сарадња са Црвеним крстом - Помоћ болесном другу	- Припрема потребан материјал - Планира садржаје - Поставља	- прикупљање новца, школског прибора, играчака... - припреме за крос	- демонстративна - кооперативна - дијалогска	- буде хуман - поштује разлике и разуме туђе потреба - развије такмичарски дух

	- циљеве рада - Пружа повратну информацију	- посете		
<u>Спортске активности</u> Организовање спортских такмичења - одељенска - међуодељенска - међушколска	- Планира садржаје - Поставља циљеве рада	- игра - различити облици кретног изражавања	- демонстративна - кооперативна - дијалошка	- развије такмичарски дух - унапреди моторику и спретност
<u>Културне активности</u> Посете: - позоришту - музеју - учествовање у активностима поводом школских празника	- Припрема потребан материјал - Планира садржаје - Поставља циљеве рада	- посете културним установама - јавни наступи - припрема за такмичење рецитатора	- демонстративна - текстуална - стваралачка - игра улога	- развије општу културу - развије стваралачке способности - унапреди машту и оригиналност - има смисла за лепо

ЕКСКУРЗИЈА

Предлог маршруте:

- 1.Ваљево-Тешњар (долазак ученика на одређену дестинацију)
2. Посета Завичајном музеју
- 3.Посета Муселимовом конаку, ручак
- 4.Обилазак комплекса у Бранковини(црква, гробно место Десанке Максимовић, стара основна школа, разгледање „Старих учионица“ и експоната
5. Дивчибаре – центар, видик
- 6.Игре и дружење на пољани
- 7.Струганик – родна кућа Живојина Мишића

Назив предмета	ИЗЛЕТ
Циљ	Циљ екскурзије је непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе.
Разред	други
Годишњи фонд часова	1-3 часова

Садржаји, места и објекти које треба посетити	Број дана	Активности наставника	Активности ученика	Образовно-васпитна област	Циљеви и задаци садржаја програма	ИСХОДИ По завршетку излета ученик ће бити у стању да:
- Обилазак Тешњара(старе трговачке четврти) -Завичајни музеј -Обилазак Муселимовог конака -Обилазак комплекса у Бранковини- старе	1	организовање -информисање -обезбеђивање безбедности ученика -разговор -предавање -показивање -указивање -објашњавање -корелација међу	-посматрање -проучавање -слушање -упоређивање -дружење -боље међусобно упознавање (ученици-наставник и ученика међу	Српски језик Свет око нас Ликовна култура Физичко васпитање Музичка култура	-упознавање на терену онога што су ученици до сада знали о начину живота у прошлости -упознавање, проширивање и сагледавање намене појединих грађевинских	- препозна грађевинске објекте које је видео на терену; - Зна намене објеката које је видео на терену; - Зна шта су

учионице Дивчибаре –шетња, игра и дружење -Обилазак родне куће Живојина Мишића у Струганику		предметима -развијање сазнајних интересовања, моралних, естетских и др. квалитета личности ученика -боље међусобно упознавање (наставник-ученици)	собом) -разговор (постављање питања и давање одговора) -упознавање -усвајање знања -проширивање знања, искустава -утврђивање и конкретизација знања		објеката и начина живљења у прошлости -упознавање и проширивање знања о културно - историјским елементима као што су експонати,посуђа -упознавање са различитим биљкама и животињама -разгледање и упознавање фресака и других елемената ликовне културе; -упознавање и проширивање знања о животу и раду школе у прошлости -развијање другарства,сарадње и самопоуздања у групи и шире.	експонати; - Зна шта су фреске и други елементи ликовне културе; - Зна да исприча и упореди школу некада и школу сада. - Стећи ће самопоуздање у групи и шире.
---	--	---	---	--	--	--

НАСТАВА У ПРИРОДИ

Назив предмета	НАСТАВА У ПРИРОДИ
Циљ	Циљеви наставе у природи су: – очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја; – стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена; – проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу; – развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе; – социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу; – развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима; – развијање способности сагледавања развоја привредних могућности краја, односно региона који се обилази.
Задаци	Задаци наставе у природи остварују се на основу плана и програма наставе и учења, образовно-васпитног рада и школског програма и саставни су део годишњег плана рада школе. Задаци који се остварују реализацијом програма наставе у природи су: – побољшање здравља и развијање физичких и моторичких способности ученика; – задовољавање основних дечијих потреба за кретањем и играм; – очување природне дечије радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности; – развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности у конкретним природним и друштвеним условима; – подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке; – развијање свести о потреби заштите, неговања, чувања и унапређивања природне и животне средине и изграђивање еколошких навика; – упознавање природно-географских, културно-историјских знаменитости и лепоте места и околине; – упознавање са начином живота и рада људи појединих крајева; – упознавање разноврсности биљног и животињског света појединих крајева, уочавање њихове повезаности и променљивости; – упознавање са карактеристикама годишњих доба у природи и смењивање временских прилика; – развијање способности сналажења тј. оријентисања у простору и времену; – оспособљавање ученика за безбедан и правилан боравак у природи; – развијање правилних хигијенско-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању личне хигијене и бриге о себи; – подстицање и стварање навике за неговање редовне физичке активности и за што чешћи боравак у природи; – формирање навика редовне и правилне исхране;

	– навикавање на правилно смењивање рада, одмора и сна; – разумевање и уважавање различитости међу појединцима; – подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.
Разред	други
Годишњи фонд часова	7 дана

Саржај и активности	Путни правци, објекти, крајеви	трајање	Активности ученика	Активности наставника	Носиоци припреме
– уочавање облика рељефа и површинских вода у околини и природно-географских одлика Републике Србије; – посматрање карактеристичних биљака и животиња (обилазак станишта биљака и животиња); – посете заштићеним природним подручјима (национални паркови, резервати, споменици природе и др.); – упознавање с прошлошћу и културном баштином завичаја	Златибор - посета етно селу „Сирогојно“ - обилазак Златибора - Језеро - Споменик - Ски стаза „Торник“ - Ранч „Зова“ - Етно кућа Милића од Мачве - Парк за птице - Дино парк - Стопића пећина	Седам дана (крајем маја-почетком јуна)	- ученици се унапред упознају са местом у које одлазе, условима живота у којима се организује настава у природи, облицима и садржајима рада, начином превоза и понашањем у току пута, потребним књигама, прибору, одећи, обући, - појединим спортско-рекреативним активностима које ће се тамо реализовати. - ученици, подељени у групе, уз помоћ наставника припремају кратке реферате о областима и местима која посећују.	- договора се око правила понашања током извођења наставе у природи - координира остваривање садржаја и активности предвиђених програмом наставе у природи, стара се о безбедности и понашању ученика. -- прати и спроводи програм који се односи на остваривање постављених образовно-васпитних циљева и задатака и одговарајућих садржаја наставе у природи - организовање родитељских састанака и пружање	директор, стручни вођа, наставници разредне наставе

и отаџбине (обилазак музеја, културно-историјских споменика, етно-села, спомен-кућа знаменитих људи – научника, књижевника, уметника, војсковођа, државника и др.); – развијање способности оријентације у простору и времену; – обилазак разних типова пољопривредних површина и сточарских фарми (упознавање с производњом здраве хране); – обилазак привредних друштава и јавних предузећа (прерада природних сировина, упознавање с различитим делатностима људи, заштита животне				информација о основним географским карактеристикама и климатским условима краја у коме се организује настава у природи -договара се о времену одласка, дужини боравка, цени, документацији коју треба припремити, условима смештаја, исхране, здравствене заштите, условима живота и рада ученика, могућностима комуникације са децом и сл. -добро информисање наставника о географским и геолошким карактеристикама краја, о флори и фауни, историјским подацима, значајним културним, привредним и другим објектима који се могу посетити, обичајима и етнографским	
---	--	--	--	--	--

средине и др.).				карактеристикама подручја и места на коме ће се одвијати настава у природи -брине се о безбедности деце - уважава индивидуалне карактеристике ученика, разлике у њиховим потребама и могућностима, да подстиче сарадњу и тимски рад, самосталност и личну одговорност.	
-----------------	--	--	--	---	--

Настава у природи се организује и изводи, уз претходну писмену сагласност родитеља, односно другог законског заступника по правилу за најмање 80% ученика истог разреда. Родитељи финансирају наставу у природи. Близанци имају право на гратис. Избор агенције за реализацију наставе у природи спроводи се у складу са законом који уређује јавне набавке.

Наставне области	Активности наставника	Активности ученика	Методе наставе и учења	ИСХОДИ По завршетку наставе у природи ученик ће бити у стању да:
СРПСКИ ЈЕЗИК	- Упућује на самосталну примену стечених знања -Подстиче ученике на уочавање битног у препричавању, причању и описивању	- слуша - посматра - прича - практично комуницира - манипулише сликама - чита текстове, - активно учествује у причању, чита и анализира непознате текстове	-Истрживање -симулација -пројекат -учење путем открића	Самостално посматра и уочава богатство облика, боја, звукова и гласова у природи (у шуми, на ливади, у парку); Изражава сопствене утиске о околини
МАТЕМАТИКА	- Разговара и стимулише на логичко закључивање -Упућује ученика да уочавају, упоређују, закључују - Разговором наводи на логичко мишљење и закључивање - Припрема задатке по нивоима -Показује, објашњава и припрема моделе за мерење	-посматрање -проучавање -слушање -упоређивање -дружење -усвајање нових знања -проширивање знања, искустава -утврђивање и конкретизација знања	- учење путем откривања - истраживање - симулација - решавање проблема -кооперативно учење	- Примени стечена знања о мерењу и јединицама мере у природи; - Самостално сабира и одузима двоцифрене бројеве решавањем текстуалних задатака из свакодневне ситуације.

СВЕТ ОКО НАС	Утврђује претходна знања и искуства; Повезује нова знања са искуствима ученика; Даје упутства, усмерава, подстиче, показује; Објашњава садржај на развојно примерен начин ученицима; Организује активности ученика и координира радом ученика; Објашњава нове речи;	- посматра - препознаје - описује - прати - практикује - игра се - процењује - испољава - упоређује - именује - симболички бележи	- вербалне; - илустративна; - демонстративна, - смислено вербално рецептивно учење; - кооперативно учење;	- Зна да се снађе у простору и времену; - Зна да разликује живу и неживу природу; - Има одговоран однос према својој околини;
МУЗИЧКА КУЛТУРА	- Објашњава и упућује да свирају на дечјим инструментима - Демонстрира покрете за игру	- уочава - слуша - пева - изражава се - комуницира - истражује - свира	- учење путем откривања - истраживање - симулација - решавање проблема - кооперативно учење	- Самостално изводи народне дечје игре; - Изводи нове научене песме; - Бољи осети ритам и мелодију ; - Слободније пева пред одељењем
ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ	- Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира, мотивише, - координира, развија кооперативност планира, - организује, посматра, демонстрира, - похваљује, - разговара	- Ходају и трче на различите начине, - раде вежбе обликовања, - играју се дечијих игара, - скаче у даљ, увис, - прескаче вијачу, - баца и хвата лопту на различите начине,	- демонстративна, - дијалогска, - метода практичног вежбања, - метода усменог излагања	- изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; - изведе дечји и народни плес; - користи основну терминологију вежбања; - поштује правила понашања у и на просторима за вежбање; - поштује мере безбедности током вежбања; - одговорно се односи према

		- пењу се на различите начине уз различите предмете, - клечи, чучи, скаче, одскаче, накаче, прескаче, - диже и носи реквизите самостално и у групи, или пару, - дружи се, навија, процењује,		објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; – поштује правила игре; – навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; – прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења;
ЛИКОВНА КУЛТУРА	- Ствара услове за креативно опажање - Упућује ученике на самостално стварање - Прати и коригује рад ученика	- посматра - дискутује- комуницира - закључује - црта - слика - лепи - мисли - креира	-учење путем откривања -истраживање -решавање проблема -кооперативно учење - учење целовитих делатности - дивергентно учење	- Прикупи материјале из непосредног окружења (природе) и формира нову занимљиву целину - Радо ће показати своју оригиналност и креативност.
ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ	- Припрема потребан материјал - Планира садржаје - Поставља циљеве рада	- уочава - слуша - пева - изражава се - комуницира - истражује -свира	- радионице, - симулације -играње улога -студије случаја -дискусије - мини истраживања	- Зна да цени другарство и пријатељство - Поштује разлике и уважава својих и туђих потреба

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ				
Наставне области	Активности наставника	Активности ученика	Методе наставе и учења	ИСХОДИ По завршетку наставе у природи ученик ће бити у стању да:
ПЕШАЧКИ ИЗЛЕТИ рекреативно – сазнајног карактера	- организује -планира садржаје -поставља циљеве рада	- уочава - слуша - изражава се - комуницира - истражује	-учење путем откривања -истраживање -симулација -решавањепроблема -кооперативно учење	- има правилан однос према околини - покаже своју спретност - покаже и изрази нова знања на новим природним објектима - жели да проведе штовише времена у природи
КУЛТУРНО – ЗАБАВНЕ АКТИВНОСТИ	организује -планира садржаје -поставља циљеве рада -упознаје	- уочава - слуша - пева - изражава се - комуницира - истражује - свира	- учење путем откривања - истраживање - симулација - пројекат - решавање проблема -кооперативно учење	- Зна шта је лепо и осећа задовољство у томе. - Радо ће учествовати у такмичању. - Показаће своју креативност и оригиналност.
ЧАС ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ	- Упућује на практичну примену - Даје упутства за истраживачки рад и презентацију	- слуша - разговара - брине - користи - истражује - бележи - илуструје игра се и имитира	-учење путем откривања -истраживање -решавање проблема -кооперативно учење	- Имаће развијен осећај за другарство. - Знаће да се понаша у различитим животним ситуацијама. - Имаће развијен осећај за припадност групи, толеранцију и тимски рад у групи.